

LASKUVARJOURHEILU



mk 10:50

N:o 3 1983

vol. 7. vuosikerta

finnish magazine of
sport parachuting

LASKUVAIJAJOTOIMINTAA HARRASTAVAT KERHOT
PARACHUTING CLUBS IN FINLANDYhteyshenkilö
Contact personpuhelin
telephone
t = work
k = home
kerho = club

Kanta Hämeen Laskuvarjourheilijat Juhani Lampela, Kylät 6 B 15 13500 Hämeenlinna 50	Juhani Lampela	917-25631/269 917-180310	t k
Hallin Lentokerho Reijo Suutarinen, Ristontie 4 35600 Halli	Reijo Suutarinen	942-82112	k
Imatran Ilmailukerho Rauno Härkönen Ritvakoivunkuja 1 55800 Imatra 80	Rauno Härkönen kerho	954-31866 954-41876 954-37393	t k
Jyväskylän Laskuvarjokerho Tuure Helo Nousukatu 8-10 B 11 40700 Jyväskylä 70	Tuure Helo	941-751365 941-14744	t k k
Kainuun Laskuvarjokerho Seppo Korhonen KAKS F 28, 87140 Kajaani 14	Seppo Korhonen	986-25611/468	k
Kuopion Ilmailuyhdistys Laskuvarjoaosto, Rantaviita 5 70420 Kuopio 42	Arto Boman kerho	971-123711 971-451002/792	t
Kärsämäen Nuorisoilmailijat Helge Luttinen 86760 Miiluranta	Helge Luttinen	984-65003	k
Lahden Laskuvarjokerho Risto Koivisto, Erämiehentie 10 15870 Salpakangas	Risto Koivisto	918-803525 918-803941	t k
Länsi-Pohjan Laskuvarjourheilijat Jarmo Niskanen, Asemakatu 8 B 23 94100 Kemi 10	Jarmo Niskanen	980-21746	t
Napapiirin Laskuvarjourheilijat Leena Nuolimäki, PL 70, 96101 Rovaniemi 10	Leena Nuolimäki	991-61876 991-193956	t k
Oulun Laskuvarjokerho Mikko Närhi, PL 307, 90101 Oulu 10	Mikko Närhi	981-15501 981-510048	t k
Pohjois-Karjalan Laskuvarjourheilijat Risto Käyhkö, Pursit 6 B 1 80160 Joensuu 16	Risto Käyhkö	973-29111 973-824880	t k
Rajan Silvet Seppo Vallo, Oravaisenkatu 20, 95400 Tornio	Seppo Vallo	980-814598 980-41719	t k
Rauman Ilmailukerho, Laskuvarjoaosto Ilkka Venttola, Kaivopuistontie 7 B, 26100 Rauma 20	Ilkka Venttola	938-220011 938-221125	t k
Satakunnan Laskuvarjourheilijat Markku Pihlava, PL 101, 28101 Pori 10	Markku Pihlava kerho	939-24987 939-35790	k
Suomen Laskuvarjokerho Helsinki-Malmin lentoasema 00700 Helsinki 70	Mirja Paavilainen kerho	090-5592154 090-321670 090-378827	t k
Suomen Urheiluilmailuopisto 12820 Räyskälä	Jukka Salokannel	914-42870 914-42814	t
Tampereen Laskuvarjokerho PL 126, 33101 Tampere 10	Harri Rauhamäki kerho	931-112597 931-655126	k
Turun Laskuvarjourheilijat Martti Vieru, Kaskenkatu 17 B 37 20700 Turku 70	Martti Vieru	921-337822 921-26474	t k
Utin Laskuvarjokerho PL 44, 45101 Kouvola 10	Esa Huusari kerho	951-76961 951-18892 951-84539	t k
Vaasan Laskuvarjokerho Hannu Takala, Hanhenkatu F 3 65370 Vaasa 37	Klaus Berg	961-268122 961-155177	t k
Varkauden Lentokerho Risto Kivisalo, Savontie 37 A 4 78300 Varkaus 30	Risto Kivisalo	972-52892	k

MUITA HYÖDYLLISIÄ OSOITTEITA
OTHER USEFUL ADDRESSES

Erkki Vaasa Ky , Elementtitie 6 41160 Tikkakoski	Parachute dealer/ loft	941-751365
Ilmailuhallitus , Markku Hiedanpää PL 50, 01531 Hki-Vantaa-Lento	National Board of Aviation	090-82921 090-8292939 suora
Laskuvarjojätkärinkoulu PL 5, 45411 Utti	Paratroopers School	951-84581
Laskuvarjotarvike Ky , Matinlahti PL 26, 33721 Tampere 72	Parachute dealer/ loft	931-172616
Suomen Ilmailuliitto Eero Kausalainen Hki-Malmin lentoasema 00700 Helsinki 70	National Coach	090-378077
Suomen Laskuvarjo Oy , Jorma Oster Suursuontie 21, 00630 Helsinki 63	Parachute dealer	090-740021 ilt./evenings
Instrumentointi Oy Sarankulmankatu 20 33900 Tampere 90	Instrument loft (e.g. AOD's)	931-653400

Äly hoi, älä jätä!

Ilmailuhallituksen päätös ilmakuvauksesta AIC B5/82

Lukiessaan ilmailuhallituksen viimeisintä päätöstä ilmakuvauksesta on vaikea uskoa että eletään vuotta 1983.

Ei riittänyt, että ennestäänkin yleisesti tarpeettomina ja naurettavina pidettyjä ilmakuvauksmääräyksiä uusittiin vaan niitä myös samalla entisestäänkin kiristettiin.

Moisen toimenpiteen järjellisyttä on ilmailupiireissä syvästi ihmetelty.

Ei liene kenellekään epäselvää etteivätkö suurvaltojen satelliitit pysty kuvaamaan jokaisen neliösentin maamme kamarasta niin halutessaan. Kuvia voidaan ottaa suoraan ylhäältä alaspäin tai ns. viistokuvina kunkin maun mukaan.

Asiasta ei kannattane edes väitellä. Mikään ei jää piiloon. Jos tarkastelee kylmiä tosiasioita niin ei voi kuin kysyä, mistä johtuu määräysten kiristäminen? USA:ssa joka on kilpavarustelun mekka on rajoituksista luovuttu jo aikoja sitten. Myös lukuisat muut maat ovat samoilla linjoilla.

Olisi varmaan ollut helpompaa kaikille osapuolille jos määräykset olisi laadittu koskemaan esim. vain sotilaskohteita muun osan maattamme jäädessä määräysten ulkopuolelle. Mutta kun ei.

Uskallan jopa väittää että määräysten laatijat tuskin ovat edes vaivautuneet tarkastelemaan asiaa siviili-ilmailun kannalta. Heillä kun on ehdoton valta tehdä määräyksiä joita kaikkien tulee ehdottomasti noudattaa.

Toinen asia joka määräyksistä pistää räikeästi silmään on niiden poikkeuksellisen ala-avoinen kieliasu.

Joidenkin pykälien kohdalla voi puhua suorastaan äidinkielemme raiskaamisesta. Vai mitä mieltä olette esim. seuraavista.



"Lupaa ei kuitenkaan tarvita kuvattaessa muulla kuin kiinteästi asennetulla kuvausvälineellä säännöllisessä lentoliikenteessä olevasta ilma-aluksesta ja sellaisessa raskaassa tilauslento- ja lentoliikenteessä olevasta ilma-aluksesta, jolla suoritettavaan lentoon vaaditaan ilmailuhallituksen erikseen myöntämä lupa."

Tai varsinainen ajatusherviö on 6 § luku 3.

"Kuvien tulee olla suppea-alaisia poislukien maisemakuvat."

Yhtä hyvin voisi sanoa että "Lentokoneilla saa lentää, paitsi niillä, joissa ei ole siipiä."

Vastaavia "idioomeja" on määräyksissä muitakin.

Yllämainittu todistaa vain sen, että kyseiset määräykset eivät voi olla viimeistelyjä ja loppuun asti harkittuja.

Kokonaisuutena ottaen määräykset olisivat varsin hauskaa luettavaa, ellei tietäisi, että ne on laadittu vakavalla naamalla ja että ne on tarkoitettu noudatettaviksi.

Näyttää lähinnä siltä, että tässä on tehty määräyksiä vain määräyksien vuoksi sen kummemmin ajattelematta.

Yksi asia on kuitenkin varmaa. Kyseisiä määräyksiä on mahdoton valvoa edes vältävästi. Järjellisten perusteiden puuttuessa niitä tuskin tullaan edes noudattamaan, kunnioittamisesta puhumattakaan.

Jorma Öster

Jorma Öster

LASKUVARJOURHEILU

Julkaisija: Suomen Laskuvarjokerho Ry, Helsinki-Malmi Lentoasema, 00700 Helsinki 70, Puh. Tel. 90-378 827. Vastaava toimittaja: Markku Teivainen.

Päätoimittaja: Jorma Öster, Suursuontie 21, 00630 Helsinki 63, Puh. Tel. 90-740 021.

Toimituksen osoite, Editorial Adress: Laskuvarjourheilu, PL 653, SF-00101 Helsinki 10, PS-tili No 427602-1. Irtonumero: 10,50 mk. Tilaushinta: 40,00 mk. Neljä numeroa vuodessa.

Ilmoitukset: Henry Wallenius, Puh. Tel. 90-355 303. Taitto: Painomeklari. Painopaikka: Offset-Apu.

Kansikuva: Jorma Öster.

LASKUVARJOURHEILU is The Finnish parachuting Magazine. The publisher assumes no responsibility for the views expressed in submitted material. All rights reserved. Articles may be reprinted in all parachuting magazines if the source is mentioned.

Kupurelatiiviko vaarallista?

osa II

Terry Parsons'ia
mukaillen K. Niemi

Kupurelatiivin vaarallisuudesta puhuttaessa täytyy hyväksyä se tosiasia, että se saattaa olla todella vaarallista silloin, kun sitä tehdään väärin ilman asianmukaista tietoa. Tiedot saa lukemalla alan kirjallisuutta ja kyselemällä kokeneilta kupurelativisteilta. Tarkoitus on antaa hieman tietoa CRW hyppäämisen vaaroista.

Kuolemaan johtaneista CRW onnettomuuksista on vain muutamia tilastollisia tietoja, mutta nekin ovat sitä vaikuttavampia. Tässä muutamia USPA:n CRW-tapaturma-raportteja joulukuulta 1981.

Ennen vuotta 1979:
ei kuolemantapauksia.

1979: Kaksi tapausta.
Kupu lysähti biplaneen telakoitusmiyrityksen jälkeen 350 m:n korkeudessa; irtipäästö 250 m:ssä, varavarjon punokset oikeenivä vasta maahan iskeytymisessä.

Sotkeutuminen telakoitumisessa 450 m:n korkeudessa, kummatkin tekivät irtipäästön n. 90 m:ssä, toinen selviytyi.

1980: Kaksi tapausta.
Kaksoiskietoutuminen yritettäessä siirtyä stackistä planeen 150 m:n korkeudessa.

1981: Kaksi tapausta,
Kolmoissotkeutuminen kuvun sakaatessa muodostelmassa 450 m:n korkeudessa, yksi selviytyi.

Merkille pantavaa jokaisessa tapauksessa on alhainen korkeus. Kuitenkaan kukaan ei ollut kuollut jouduttuaan vaikeuksiin 450 m:n yläpuolella. (Ennen tamikuuta 1982).

Apuvarjon kietoutumiset

Varsinainen ongelma apuvarjojen kietoutumisissa on se, että niiden vaaraa ei ole laajalti ymmärretty. Kuvan kietoutuminen on sekä dramaattista että pelottavaa, mutta jonkun apuvarjon sotkeutuminen ohjauspunoksiin tuntuu enemmänkin merkityksettömältä harmilta. Mutta purettaessa esim. biplane 30 m:n korkeudessa kietoutunut apuvarjo voi johtaa vakaviin loukkaantumisiin tai pahempaan.

Apuvarjo voi takertua hyppääjään, punoksiin tai toiseen apuvarjoon. Yleensä kaksi apuvarjoa ei takerru toisiinsa ellei toisessa tai kummassakin ole erittäin pitkää yhdyspunosta. Tämän voi eliminoida käyttämällä lyhyttä yhdyspunosta — korkeintaan 150 cm

pinnistä laskien. Yhdyspunoksen kietoutuminen hyppääjään ei yleensä ole vaarallista, sillä sen huomaa helposti ja siitä on helppo päästä irti selvittämällä tai katkaisemalla se.

Suurin vaara ilmenee silloin, kun tehtäessä planea, alemman kuvun apuvarjo tulee eteenpäin ja kietoutuu ylempään ohjauspunoksiin. Tätä ei helpolla huomaa, ennenkuin purkausvaiheessa, jolloin sotku saattaa aueta itsestään. Jos se ei selviä, niin toinen tai molemmat kuvat lysähtävät ja täytyvät vuorotellen, kunnes toinen tekee irtipäästön tai laskeudutaan muodostelmassa. Matalissa korkeuksissa ainoa vaihtoehto on laskeutua siten. Teoriassa kaksi kupua voi lentää apuvarjot sotkeutuneina vierekkäin ja laskeutua molemmat kuvat kantavina. Ainakin näin voi yrittää viimeisenä keinona.

Useat hyppääjät eivät oleta apuvarjonsa tulevan eteenpäin ja takertuvan johonkin, koska heidän apuvarjonsa on aina kuvun takana — silloin kun he hyppäävät yksin. CRW on erilaista. Aina silloin, kun jonkun vartalo on hetkellisestikin kuvun etureunalla, ilmenee vartalon aiheuttama turbulenssi kuvun keskellä sen yläpinnalla. Tämä voi imeä apuvarjon eteenpäin. Jopa lyhyt yhdyspunoksinen apuvarjo voi tulla tarpeeksi eteen kietoutukseen ohjauspunoksien ympärille. Varsinkin planeessa tämä on mahdollista, jolloin kuvun etuohjelma on painunut ylempään kuvun punoksia vasten.

Jos aiot harrastaa paljon CRW:tä, täytyy sinun harkita luopumista apuvarjosta kokonaan tai käyttää sisään vedettävää apuvarjoa. (Spiderline). Tällöin pääset omasta apuvarjo-ongelmasta, et hyppääjiesi apuvarjoista, joten ongelma säilyy. Parasta olisi ratkaista ongelma yhdessä muiden kanssa.

Helppo tapa välttää vaaratilanne on noudattaa yksinkertaisesti sääntöä: Älä koskaan pura muodostelmaa tarkas-

tamatta ensiksi apuvarjoja. Kun pudotat alemman kuvun stackista tai planeesta, tarkasta että alemman kuvun apuvarjo on vapaa. (Ylempään kuvun apuvarjo ei voi saavuttaa muuta kuin alemman kuvun apuvarjon, joten jos alempi on vapaa, niin silloin ei tarvitse huolehtia ylempäästä. Sitä paitsi planeessa ei voi nähdä ylempää apuvarjoa).

Ainoa ongelma apuvarjojen tarkastamisessa ennen purkua on se, että se on erittäin helppo unohtaa. Tämä on yksi syy yleiselle periaatteelle: Jos ette aio laskeutua muodostelmassa, purkakaa se korkeammalla kuin 300 metriä. Tällä tasolla tai korkeammalla on enemmän aikaa ratkaista esiintyvät apuvarjo-ongelmat, joita ette ole ehkä huomanneet.

Laskeutuminen muodostelmassa

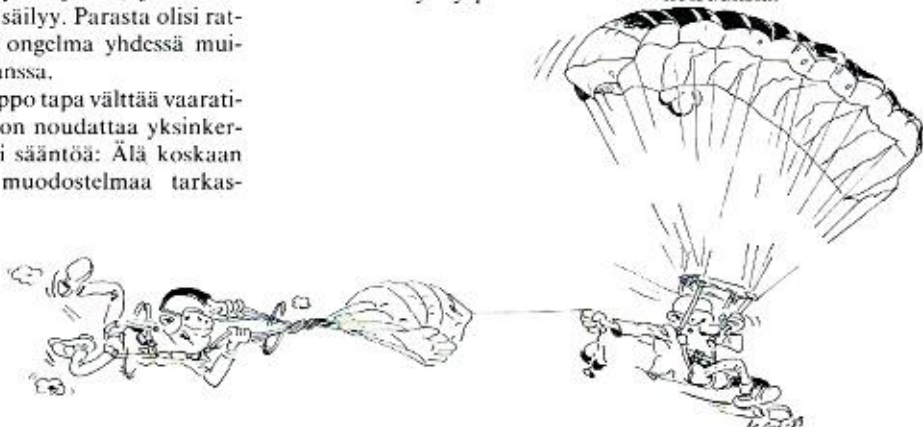
Alkuaikoina hyppääjät laskeutuivat jopa kahdeksan torneissa ja myös loukkasivat itseään. Tästä syystä se ei enää ole suosittua. Kuitenkin on aika hienoa tehdä niin ja se on näyttävän näköistä, mutta tällöin täytyy muistaa pari asiaa:

Mitä isompi muodostelma, sen kovempaa se tulee alas. Muodostelmassa oleva kupu lysähtää turbulenssissa helpommin kuin yksinäinen kupu. Parhaat edellytykset muodostelmalaskuun ovat heikko ja tasainen tuuli eikä esiinny turbulensseja. Tällöin esim. 4-planen voi laskeutua niin, että kaikki saavat pehmeän seisonnalaskun.

Tässä kokoelma muutamista vihjeistä, kuinka selviytyä stackissa tai planeessa ilman suurempia vaaroja.

1. Käytä asianmukaista välineistöä: Koukkuveitsi, korkeusmittari, kypärä, joka ei estä kuuloa, turvallisen mittainen yhdyspunos.

2. Varmista, että kaikki hyppöyksen osallistajat ovat hyvin briefattuina.
3. Ilmoita koneen ohjaajalle, että aiotte tehdä CRW:tä.
4. Pysyttele poissa RW hyppääjien ilmatilasta.
5. Älä koskaan lennä muodostelman etupuolelle.
6. Jos muodostelma on yläpuolellasi ja et näe sitä, älä käytä jarruja vaan tee käännökset käyttämällä etumaisia kantohintoja.
7. Älä telakoi äläkä muuta muodostelman muotoa 600 metrin alapuolella.
8. Älä telakoidu muodostelmaan sivusta, liian kovalla vauhdilla, muodostelman heiluessa tai jos siellä on muita hankaluuksia.
9. Älä pudota ketään, joka on vaikeuksissa ellei se ole turvallista. (Tarpeeksi korkeutta eikä ketään hänen alapuolellaan.)
10. Jos joudut kietoutumisiin, muista:
 - suojata varavarjosi kahva
 - pyri kommunikaatioyhteyteen
 - jos olet yli 300 metrin, älä tee irtipäästöä, paitsi jos se ei tee asioita pahemmiksi muille
 - jos olet yli 300 metrin, älä tee irtipäästöä, tee se korkeammalla kuin 300 metriä
11. Älä yritä lentää muodostelmia turbolentisella keilillä.
12. Pura muodostelmat korkeammalla kuin 400 metriä, ellei aio laskeutua niissä.
13. Tarkasta apuvarjot ennen purkua.
14. Älä koskaan laskeudu muodostelmassa, ellei sääolosuhteet ole sopivat.
15. Älä laskeudu vastapainoisissa (offset) muodostelmassa, ellei tunne niiden erikoisuuksia.



POIS ONNETTOMUUS- KURSSISTA

Nopeasti kehittynvä relatiivihyppäminen on asettanut yksittäisen hyppääjän vastakkain monen uuden vaaran kanssa.

Oppilaita koulutetaan nopeammin kuin ennen (nopeutetun vapaapudotuksen kurssi). Tilastot joita on tehty kansallisissa mestaruuskisoissa sattuneista onnettomuuksista keskittyvät valtaosaltaan relatiiviin taito ja tarkkuushypyn sijasta.

Valitettavasti moni kokematon relatiivihyppääjä löytää itsensä koneesta toisten yhtä kokemattomien kanssa.

Rinnakkain relatiivin kasvun kanssa ovat kasvaneet onnettomuusluvut johtuen purkutilanteesta tapahtuneeseen toisen hyppääjän auenneeseen tai aukeamassa olevaan kupuun törmäämisestä.

Melkein jokainen kokenut hyppääjä on joutunut tilanteeseen jossa toisen avonainen kupu on sivuutettu hipoen. Ehkä näit kuvun mutta ennen kuin ehdit reagoida, ampaisit ohi. Aukaisun jälkeen ja ehkä pienen rukouksen jälkeen ihmettelit mitä äsken oikein tapahtui.

Koska et ehtinyt reagoida väistääksesi avonaisen kuvun, saatat luulla olleesi ns. jäässä.

Tutkitaanpa hieman oletettua relatiivihyppyä joka johtaa vastaavanlaiseen tilanteeseen.

Hyppää 3500 metristä seitsemän muun hyppääjän kanssa. Olette suunnitelleet useita 8-RW kuvioita. Yksi hyppääjistä on kokematon mutta päästit hänet mukaan saadaksesi pokaan täyteen ja voidaksesi suorittaa hypyn. Ajattelit itsekseksi että annat aloittelijalle mahdollisuuden tosi huijaan hyppyyn. Suoritatte nopean neljän pulja uloshypyn ja heti alusta lähtien hypy sujuu hyvin.



Keskität koko keskittymisesi seuraaviin liikkeisiin päästäksesi uuteen kuvioon. Snowflake, in-out ja donut cross. Aika näyttää pysähtyneen kaikkien yrittäessä saada kasaan viimeistä kuvaa. Lopulta kuva puretaan ja aloitat liukusi. Putoat vaatimattomalla kahdensadan kilometrin tuntivauhdilla liukuasennossa. Tällä välin kokematon hyppääjä on jo aukaissut varjonsa ja on suoraan lentoreitilläsi.

Silmältä kestää 0.40 sekuntia havaita esine verkkokalvolla sen jälkeen kun se on tullut

näkökenttään. Tuossa ajassa ehdit pudota n. kolmekymmentä metriä, ennen kuin silmä rekisteröi toisen hyppääjän hahmon.

Hermosyökäysten täytyy siten välittää hahmon kuva aivoihin tunnistamista varten.

Tunnistamisaika vaihtelee 0.65 ja 1.50 sekunnin välillä joten keskimäärin hyppääjältä kuluu yksi sekunti eli seitsemänkymmentä metriä tunnistamiseen. Toisin sanoen hahmon ilmetyksestä sen tunnistamiseen kuluvana aikana olet pudonnut n. sata metriä.

Aika joka vaaditaan päätöksen tekoon, miten toimia sekä lihasten liikkeitä jotka tarvitaan toimittaessa päätöksen mukaan, on noin 0.50 sekuntia tai neljäkymmentä metriä. Näin ollet olet pudonnut sataneljäkymmentä metriä ennen kuin vartalosi voisi muuttaa lentorataa.

Kokcile joskus paljonko ehdit tehdä sadassaneljäskymmenessä metrissä, ehkä sitten ymmärrät miksi luulit olleesi jäässä tuossa nimenomaisessa tilanteessa.

Jos liukuessasi siirät katseesi lentosuunnastasi korkeusmittariin ja takaisin siihen kuluu 2.4 sekuntia tai satakahdeksankymmentä metriä. Nyt varmaan ymmärrät että putoamisen tunnetta ei havaitse vapaassa pudotuksessa koska ilmassa ei ole kiinteitä kohtia joihin voisit verrata putoamistasi. Lisäksi sinulla ei ole konkreettista tajua siitä mikä on todellinen nopeutesi. Joskus ajaessasi autolla seitsemäkymmentä kilometriä tunnissa, kuvittele miltä tuntuisi ajaa KOLME KERTAA nopeammin sillä juuri niin lujaa putoat melkein joka hypyllä.

Ihmisruumiissa on riittämätön määrä aisteja jotka usein eivät riitä varoittamaan hyppääjää törmäysvaarasta ennen kuin on liian myöhäistä. Toisin kuin lentäjät, emme voi varustaa itseämme tutkalla. On kuitenkin olemassa useita keinoja joilla voimme merkittävästi vähentää törmäysvaaraa.

TUNNE HYPPÄÄJÄTOVERISI — Tämä on kaikkein tärkeintä, sillä hypätessäsi jonkun kokemattoman hyppääjän kanssa jota et tunne kunnolla, on oma keskittymisesi vaikeaa. Et voi kuitenkaan koko aikaa pitää häntä silmillä. Hänellä on kuitenkin tarpeeksi hyppyä ollakseen vaarallinen. Hän on ollut mukana tähdessä jota on pidetty kiinni koko ajan ja joutuessaan lentämään yksin hän siuhkii ympäriltä taivasta. Et koskaan tiedä missä hän on ennenkuin hän tulee ja hajoittaa kuvion tai aukaisee varjonsa silmilläsi.

Tämä neuvo on ehkä avuksi omalla kentälläsi jossa voit tarkkailla kuinka hyppääjätoverisi hyppävät. Toiset hyppääjät seuraavat annettuja ohjeita tarkasti toiset taas vähän välittävät neuvoista ja varoituksista. He vain yrittävät saada aikaan mahdollisimman isoja kuvioita.

Toiset hyppääjät odottavat rauhallisesti kuvion tasaantuvan jotta he voisivat lentää omalle paikalleen, toiset taas hosuvat ja kiirehtivät ehtiäkseen äkkiä kuvaan ja jälkeensä heillä on aina selitys valmiina miksi toimivat niin.

Toiset hyppääjät tarkkailevat koko ajan mitä ympärillä tapahtuu kun taas toiset eivät kykene jälkeensä muistamaan mitä hyppäällä tapahtui. Anna kehittyvälle aloittelijalle tai vierasle hyppääjälle mahdollisuus hypätä kanssasi vähintään kaksi kertaa. Jos et itse hyppää hänen kanssaan sijoita hänet johonkin pokaan ja suunnittele hyppy niin ettei se ylitä kenenkään kykyä.

SUUNNITTELE HYPY-
SI — Kaikkien tulisi tietää milloin ja mihin suuntaan liukua purun jälkeen. Tämä on erittäin tärkeää silloin kun et tunne muita hyppääjiä. Näin

on yleensä isoissa boogeissa joissa hypätään melkein yksinomaan isoja kuvioita. Muista mitä on sovittu äläkä yliarvioi omia kykyjäsi. Et voi milloin tietää jokaisen hyppääjän taitoja joten sinun on varau-

duttava odottamattomiin asioihin. Suunnittele hyppy ottamien huomioon turvallisuustekijät. Kuvion purku korkeammalla kuin tavallisesti sekä porrastetut avauskorkeudet ovat erikoisen tärkeitä. Pahin-

ta mitä voi sattua jokaisella hyppäällä on huolimaton paikan katsominen ja kaikkien liukumien samaan suuntaan yhtä aikaa.

NOUDATA SOVITTUA SUUNNITELMAA — Katso välillä maata tai korkeusmittaria ollessasi kuviossa, eikä ainoastaan liukuessasi.

Älä kiinnitä kaikkea huomiota siihen mitä joku toinen tekee sillä silloin kadotat helposti ajantajusi.

Hyppäämisessä aika on kuin elämä. Sitä ei voi kääntää taaksepäin eikä se ole korvattavissa. Jos säilytät ajantajusi pystyt vielä kontrolloimaan elämäsi. Kadota ajantaju ja...

Älä luota purkumerkin antajaan enempää kuin luotat siihen että joku aukaisee varjon puolestasi. Anna kunnan aukaisumerkki samalla kun katsot ympärillesi ennen kuin avaat varjosi.

Kaikkein tärkeintä on varautua odottamattomaan kuten törmäykseen ja tietää kuinka toimia välttääksesi sen.

Älä anna jonkun toisen tehdä sinusta numeroa tilastoon.

Lähde: Canpara Heinäkuu/
Elokuu 1983

Käänsi: M. Teivainen



Hyvä pankkisuhde on arvokasta pääomaa.



POHJOIS-KYMEN SÄÄSTÖPANKKI

Kouvola, Kuusankoski, Valkeala

PM -83



... ..



1-pallilla näkyvissä Suomen joukkueesta A. Horppu, T. Toivonen juo samppakaljaa ja P. Kivinen.

Pohjoismaiden väliset laskuvarjohypyn mestaruuskilpailut pidettiin 23. — 25.7.1983 Tanskassa Årsissa. Kilpailulajeina olivat taitohyppy, henkilökohtainen tarkkuus ja joukkuetarkkuus. Lisäksi määritettiin yleismestari sekä paras maa.

Suomen joukkue menestyi kisoissa erinomaisesti jättäen ainoastaan yhden kultamitalin järjestäjämälle Tanskalle.

Matkan valmistelut, joukkueen kokoonpano

Kilpailujoukkue valittiin Utisissa hypättyjen SM-kilpailujen perusteella. Ko. kisat päättyivät sunnuntaina 10.7. Joukkueen valintaan, valmisteluihin ja valmentautumiseen jäi aikaa vain 8 työpäivää, mikä kyllä suoraan sanoen on aivan liian vähän ottaen huomioon, että Suomi on heinäkuussa totta kai kiinni. Kannattaa huomioida seuraavalla kerralla vähintäänkin joukkueen johtajan valintaa ajoittaessa.

Joukkueeseen oli tarkoitus valita taitohypyn ja henkilökohtaisen tarkkuuden Suomen mestari sekä loput jäsenet yleismestaruuden perusteella. Pois jäämistään vuoksi hyppääjien SM-sijoitus vaihteli kuitenkin välillä 1-10. Joukkueen kokoonpanon ollessa seuraava:

- joukkueen johtaja O-M Multamäki
- tuomari M Paakkonen
- hyppääjät A Horppu, V Korhonen, R Härkönen, P Kivinen ja T Toivonen

Joukkueen kokoonpano varmistui lopullisesti vasta 15.7. Tätä ennen oli aloitettu vimmatusti varojen keruu joukkueen matkan mahdollistamiseksi. Budjetin loppusumma oli n. 2000 mk per jäsen sisältäen matkat, majoituksen ja kilpailuhypyt. Heinäkuusta ja lyhyestä ajasta huolimatta joukkuetta onnistui varsin mukavasti. Kiitos laskuvarjour-

heilulle myötämielisen Etelä-Suomen.

Harjoitusleirinkin, joskin lyhyen, joukkue ehti pitää Utisissa juuri ennen lähtöä. Leirin aikana hypättiin n. 30 hyppyä eli muutama tempukierros ja joukkuetarkkuuttakin sen verran, että saatiin uloshyppyjärjestys määritettyä.

Helsinkiin, Saksaan, Tanskaan

Harjoitusleirin päätyttyä torstaina 21.7. joukkue saunoi, pani deodoranttia kainaloon ja suunnisti Helsinkiin Katajanokalle, jossa joukkueen johtaja oli vastassa videokameran ja matka-auton kanssa. Oli mukava katsella poikain ilmeitä, kun he näkivät joukkueen haluttuun matkan ajaksi uskotun IVECON. Auto oli todella mahtava. Tilaa 7 hengelle oli runsaasti, pari paikkaa jäi va-

paaksikin, eikä matkatavaroiden runsaudesta ollut haittaa. Tavaratilaan sopi tarvittaessa vielä pari miestä nukkumaankin, joskin hieman hankalasti, sillä meillä oli mukana 2 kohtuullisen kokoista propsia (jättäen kynttilää) lahjaksi puuttoman Årsin hyppykerholle.

Samana iltana klo 18.00 automme oli Finnjetin uumenissa ja matka Travemüнден alkoi. Laivamatkasta voi vain mainita että rahat menivät lähinnä Formula-peliin.

Perjantaina saavuimme illan suussa Saksaan, jossa teimme ns. Ranen oikaisun ja suuntasimme kohti Tanskaa. Rajalla meitä odotti viikonlopun ruuhka, jonka selvittämiseen kului n. 1½ tuntia, osa päristä, korttipakka ja hieman paikallista rahaa.

Årsissa olimme n. puolen yön tietämissä. Kymmenen minuutin etsiskelyn jälkeen löy-

Tarkkuuden tulokset

1. R Frokland	N	0,01	0,08	0,01	0,00	0,00	0,00	0,10
2. K Grubb	S	0,00	0,03	0,00	0,03	0,05	0,02	0,13
3. P Kivinen	SF	0,07	0,00	0,04	0,00	0,00	0,07	0,18
7. M Bjerregaard	DK	0,05	0,00	0,08	0,21	0,12	0,06	0,52
10. R Härkönen	SF	0,05	0,02	0,00	0,68	0,01	0,06	0,82
12. V Korhonen	SF	0,01	0,00	1,42	0,00	0,02	0,03	1,48
18. T Toivonen	SF	0,03	0,05	0,21	3,04	0,07	0,42	3,84

simme pari kaupunkilaista, jotka neuvoivat meidät Vesthimmerlands Flyvepladsille. Olimme sopineet, että meitä on joku vastassa valmiina opastamaan majoitukseen.

Lentokentällä selvisi, miksi kaupunki on lähes tyhjä. Ajoimme nimittäin paikallisten purjelentäjien kerholle tai oikeammin nuotiolle jossa oli juhlat meneillään. Tiedustelimme lsv-parakkia, jolloin he kertoivat vähemmän pitävää räättiläitistä. Neuvoivat tien kuitenkin. Olipa silloin mukava muistella kotomaan ilmailijoita ja hyviä keskinäisiä suhteitamme. Lopulta pääsimme majapaikkaamme Haubron kylään ungdomsskolan asuntolaan.

Kisat alkavat, taitohyppy

Lauantaiaamuna painuimme Ärsiin syömään. Hauska kokemus sekini. Muut olivat tyytyväisiä paitsi Korhosen Vexi, joka ei millään meinannut saada raakaa kananmunaansa. Kielimuri teki temput. Tarjoilijalle kun ei kelvannut englanti eikä ruotsi. Lopulta kävin takahuoneessa sanomassa Angelus Boche ja elehdin munan imemistä ja näytin Vexiä. Se tepsi.

Noin klo 10.00 pääsimme hyppäämään yhden harjoitushypyn. Varsinaiset mestaruuskilpailut alkoivat klo 14.00 lipunnostolla, klo 14.40 oli ensimmäinen poka ilmassa aloitetaan tempun harjoituskierroksen. Hyppyjärjestyksen arvonnassa arpa suosi Suomea. Se tuli tosin ilmi vasta maanantaina. Joukkueemme sai numeron 1 ja hypääjät numerot 1, 5, 9, 13 ja 17.

Sää oli mitä parhain. Hyvä näse pusyi koko kisojen ajan. Ainoastaan kerran kilpailu jouduttiin keskeyttämään muutamaksi tunniksi kovaa puhaltaneen tuulen johdosta.

Tulospalvelun ainoa hieno puoli oli sen huomaamaton toiminta. Se toimi niin huomaamattomasti, että vasta taitohyppäkilpailun päätyttyä tiesimme Horpun Anssin saaneen PM-kultaa. Hieno suoritus Anssilta kaikin puolin. Hänen sarjansa olivat sekä nopeita että varsin puhtaita. Kolmen kierroksen ajat olivat 08,30 + 0,2, 08,50 + 0,4 ja 07,90 + 0,2 eli yhteensä 24,7 s. Toiseksi tuli Tanskan erittäin hyvä hypääjä M Bjerregaard, 25,4 s ja kolmanneksi Ruotsin K Petterson, 26,2 s. Muut suomalaiset sijoittuvat seuraavasti: 7. P Kivinen 27,7 s, 9. V Korhonen 28,3 s, 10. K Härkönen 29,1 s ja 12. T Toivonen 30,1 s. Varsin hyvällä sijoituksellaan Kivisen Peska petasi itselleen hyvät asemat yleismestaruutta ajatellen.

Tempua hypäsi yhteensä 15 miestä. Jostakin selville saamattomasta syystä norjalaiset eivät osallistuneet koko lajiin.

Taitohyppy arvosteltiin kiikareilla. Hyppyt kyllä kuvattiin videolla, mutta kuvauksen ja laitteiden taso oli surkeahko. Jälkikatselussa Ranen hypyistä näkyi vain pari jalan vilahdusta. Videoiden puuttuminen tämän tason kilpailuista hie-man ihmetytti. Kyllä meidän tulisi voida totutella videoarvosteluun jo vähäisimmissäkin kilpailuissa, sillä Vichyssä niitä varmasti käytetään ensi vuonna.

Kilpailuja jatkettiin lauantaina vielä taitohypyn jälkeenkin hyppäämällä tarkkuuden harjoituskierros. Hyppy tehtiin joukkuehypynä. Kaikki sujui hyvin aina Horpun Anssin maahantuloon asti, mutta sitten onni petti. Anssin ollessa finaalin loppuvaiheessa muutaman metrin korkeudella ruotsalaistuomari liikkui hiekalla huolimattomasti hyppääjää tarkkailematta ja jäi Anssin oikean jalan alle. Vasen osui keskelle pläkkää. Maa-

hantulossa Anssin polvi loukkaantui niin pahoin, että paikallinen lääkäri jakoi kainalosaavat ja nipun siteitä. Näin Anssilta jäi seuraavan päivän tarkkuus väliin. Harmillinen isku tempun mestrille, jolla oli parhaat lähtöasemat yleismestaruuden kultaan.

Henkilökohtainen tarkkuus, yleismestaruus

Sunnuntaina jatkui aurinkoinen sää. Krepparipoka kiipesi taivaalle 07.30. Alku näytti lupaavalta. Toisen kierroksen jälkeen kaikki suomalaiset olivat kiinni mitaleissa. Vexi oli jaetulla 1. tilalla. Sitten alkoi tapahtumaan. Luotettavimmat konkarimme mokasivat. Vexi teki 3. hypyllä 1,42 m ja Rane 4:llään 0,68 m. Onneksi Kivisen Peska vain takoi nollanolliaan aikoen selvästi ottaa yleismestaruusmitalin. Toivosen Timppakin oli kuvioissa mukana, kunnes 4. hypyn haamupelastus muuttui 3,04 m:ksi.

Kaiken kaikkiaan kilpailu oli mahtava. Välillä pidettiin tulta (12.00-19.50) ja laskettiin sijoituksia. Kunnan tuloksia ei saanut mistään. Tempun viralliset tulokset ilmestyivät vasta illalla. En muista ennen jännittäneeni näin kovasti. Laskin Peskalle sijoituksia ja Rane laski niitä. Yleensä olimme eri mieltä lopputuloksesta. Peska itse ei tiennyt tilannetta tarkasti ja kielsin muita ottamasta sitä Peskan kuullen puheeksi. Hyppy päättyivät n. klo 22.00. Tulokset eivät olleet lainkaan selvät. Tore Johansenia onniteltiin hopeasta. Selvisi, että hänelle olikin mitattu 5. hypyllä takajalasta 0,45 m. Ilmassa oli protestin makua. Samaan aikaan käytiin kiivasta keskustelua yleismestaruuden laskentavasta eli ottaanko tarkkuuden ja tempun tuloksista välistä pois ne, jotka

eivät osallistu molempiin lajeihin.

Lopulta päätimme, että Peska on tarkkuudessa 3. ja saa hopeaa yleismestaruudesta. Todella mahtava tulos ensimmäisellä yrityksellä PM-kisoissa. Härkösen Ranea ei oma epäonnistuminen harmitannut lainkaan oman kasvatin menestyessä upeasti.

Joukkuetarkkuus, paras maa

Maanantaina olimme 06.45 aamiaisella kerhon parakeilla. Briefingin jälkeen aloitettiin viimeinen laji, joukkuetarkkuus. Suomen joukkueelle arpa antoi numeron 1.

Tämä oli ainakin jälkeenpäin ajatellen joukkueen kannalta erinomainen asia. Klo 07.50 hypäsi Härkösen Rane Tanskan taivaalle muut perässään. Anssi oli jättänyt kainalosaavat maahan ja onnistui kuin onnistuikin hyppäämään polvi suorana ulos koneesta. Ensimmäisen hypyn tulos 4 cm. Muut joukkueenjohtajat ilmoittivat menettäneensä pelin. Ja totta puhuivat. Toisena hypäsi Ruotsi ja teki 1,82 m, sitten Norja 2,99 m ja Tanska 1,61 m. Loppujen lopuksi ero toiseksi tulleseeseen Tanskaan oli 1,67 m. Ruotsalaiset paiskasivat 1. hypyn jälkeen Jonas Wallbergin ulos ja ottivat Grubbin tilalle. Muut 3 kierrosta olivat varsin tasaisia, Norja pl.

Kilpailun jännitysottelu käytiin Tanskan ja Ruotsin välillä hopeasta. B Stephensenillä oli varaa tehdä viimeisellä hypyllä 1 cm. Hyvin piitvät miehen hermot, paremmin kuin henkilökohtaisessa tarkkuudessa. Mies polki 00:n.

Tarkkuuden ratkennettua ratkesi myös yleismestaruus seuraavasti:

PM -83

Jatkoo edelliseltä sivulta

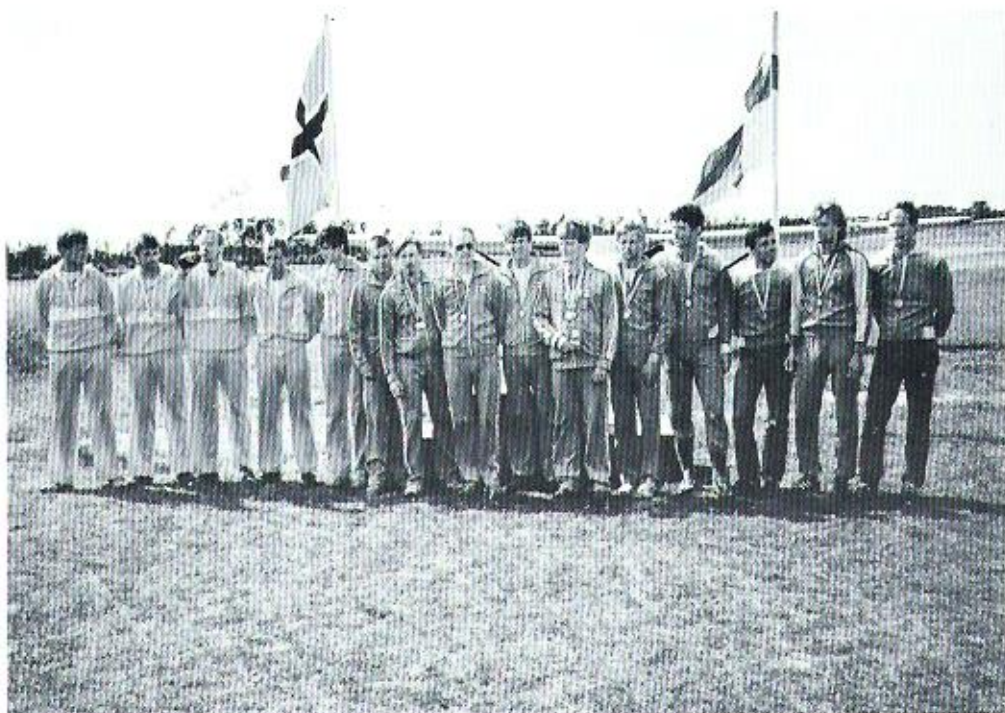
1. M Bjerregaard	DK	53 p
2. P Kivinen	SF	58 p
3. M Petersen	DK	100 p
8. R Härkönen	SF	221 p
9. V Korhonen	SF	225 p
16. A Horppu	SF	362 p
18. T Toivonen	SF	468 p

Suomen joukkueen tulos oli erinomainen. Tanska hyppäsi samalla joukkueella kultaa kansainvälisen Sotilasurheiluliiton CISM:n mestaruuskisoissa Sveitsissä pari kuukautta aikaisemmin.

Joukkuetarkkuuden jälkeä voitiin määrittää myös paras maa. Tanska vei paikan isännän oikeudella ja se heille suotakoon.

Kisojen järjestelyt

Kilpailujen järjestelyistä vastasi Tanskan laskuvarjounioni, joka oli antanut tehtävän Vesthimmerlandin hyppykerholle. Isännille lienee tullut järjestelyissä kiire, sillä vielä kesäkuussa kilpailupaikan piti sijaita Lollandissa eikä Jyllannissa. Joka tapauksessa kisat vietiin läpi suomalaisittain katsoen ja omiin SM-kisoihin verrattuna varsin matalalla profiililla. Jäin kaipaamaan videoarvostelua ja hyppyjenjohtoradiota taitohyppäkilpailun aikana, aurinkosuojia (esim. telttoja), kunnollisia kaiutinlaitteita, ensiapuvälineitä (paarit, ajoneuvo, jääpussit, lääkinlaukku), osanottajaluetteloita ja tulostaulua. Positiivisena puolena pitää mainita erinomainen sää, jonka järjestäjät lienevät tilanneet etukäteen, kisojen nopea läpiviennit ja todella mahtavat lentäjät. Henkilökohtaista tarkkuutta hypättäessä kone oli maassa ennen toista tai kolmatta hyppääjää (Cessna 182 ja C 205). Ehkäpä heitä auttoi lämmin



Suomen joukkue vasemmalta: T. Toivonen, A. Horppu, R. Härkönen, V. Korhonen ja P. Kivinen.

Tulokset

1. Suomi	0,04	0,15	0,09	0,04	0,32 cm
2. Tanska	1,61	0,07	0,20	0,11	1,99 m
3. Ruotsi	1,82	0,08	0,05	0,06	2,01 m
4. Norja	2,99	0,57	0,12	0,13	3,81 m

ilma estäen sylinterin pään jäähtymisen syöksykierteen aikana.

Vesthimmerlandin lentokenttä on erittäin vilkas moottori- ja purjelentokeskus varsinkin avoimien kansallisten purjelentokilpailujen aikana. Järjestäjät kertoivat yhteistoiminnan sujuneen kuitenkin hienosti ja onnettomuuksitta jo kymmenen vuoden ajan. Vähän kuitenkin arveluttaa, kun hypääjä ja puskikone sorvaavat finaaliin samalle alueelle tulevat maahan kymmenen metrin päähän toisistaan. Tuollaisen finaalin aikana hypääjä saattaa keskittyä muuhunkin kuin omaan hyppyynsä.

Kisoihin otti osaa myös B-luokan (max ikä 24 v.) joukkueet Tanskasta ja Ruotsista. Järjestely vaikutti oudolta, sillä asiasta ei ole päästy pohjoismaiseen sopimukseen. Ajatuksena nuorten mukaan ottaminen on erinomainen asia. B-luokka hyppäsi samat kilpailut kuin muutkin kuitenkin

sillä erolla, että taitohyppässä he tekivät vain sarjan puolikana.

Päätös, paluu kotomaahan

Mestaruuskilpailujen virallinen osa päättyi palkintojen jakoon ja juhlalliseen lipunlaskuun kisakentällä. Oli mukava poistua paikalta 2 PM-kulta-, 1 hopea- ja 1 pronssimitali kaulassa. Illalla hypyt hypättiin uudelleen kerhon parakilla tunnelmallisen illanvieton aikana. Pohjoismainen ystävyys astui kilpailun sijaan. Tämän merkiksi ruotsalaiset lahjoittivat meille autonkuljettajan maanantain ja tiistain väliseksi yöksi. Erittäin ystävällismielinen teko.

Kilpailujen yllättävän nopea läpiviennit oli aiheuttanut meille ajankäytön ongelman. Aikaa oli varattu viikko ja paluuliput oli tilattu seuraavaksi sunnuntaiksi. Niitä ei käynyt muuttaminen. Niinpä suunta-

simme auton kohti Kööpenhaminaa. Randersissa poikkesimme matkatoimistossa kullekkaan ole paikkoja. Haminaan oli mentävä. Välillä yövyimme tilavassa IVECO:ssa, kun majatalossa ei ollut sijaa. Vexi kävi tiedustelemassa vuoteita Kärtemindessä, mutta ei saanut, kun epäilivät meitä merimiehiksi.

Kööpenhaminassa kulimme kolme vuorokautta Tivoliiin, Nyhavnin, paikallisiin museoihin ja kirkkoihin tutustuessa. Ja kun aika kävi pitkäksi päätimme oikaista Hampurin kautta. Matkalla kävimme kuitenkin varmuuden vuoksi Travemünden satamassa tarkastamassa paikkatilanteen. Saavuimme satamaan 25 min ennen laivan lähtöä ja pääsimme kuin pääsimmekin toiseksi viimeisenä auton paattiin. Lastaus oli todellinen ahtauksen mestarinäyte. Valitettavasti Finnjet tuli ajallaan satamaan ja niin oli yksi antoisa ja mielenkiintoinen matka takana päin.

PARA-RISTIKKO

TEBOIL **PELISANA** **LUKITUS-**
TILA **"YRJO-"** **TEXAS**
KIN **INSTRU-**
MENTS **PAMPA**
BLUE-

'BARDOT'
CASEY
JOKI

B

HURST
SEUTULAA
MU-
HAM-
MAD

Y=O

TAKAMITSU
GRAHAM

EL-
KALI-
PORNIA-
SA

PULSH
AIRLINET

CADIZ

NOR-
JAN
NESTE

SODAN
JUMALA **BRASILIAA**

OTTI

KAU-
NO-
KIR-
JALLI-
SUUT-
TA

DO-
MI

KUI-
TU-
NEN

TARZANIN
JÄLKI POL-
VEA

ESP. YHTIÖ
NATALIE
AUTO- SAVO-
JA SA
KANTONI
ELOKU- ISO
VÄTE- NAINEN
ATTERI L+
HAINEN
BUS-
TER-
-K
ESKIN-
LOUNAS
VESTI-
JÄRYEN
RANNAN
LA
NARRIN
JOKI
SAK-
SASSA-
KILPA-
KULU-
JA
-PRIN
BANA-
PELLI
BAYER -
KOKKONEN
AASIN
EDEL-
TÄJÄT
SUDAN
BRIS-
AUTO
'REA'
A=O
BOIT
-OVI
VAIKEA
WYATT
NÄKYVILLE
VAIKEA
OUKEI
LAULUT
ALOENUS
ALFA
LIMA
YHTIÖ-
KÄRJET
TS
LEON
IRL-
YHTIÖ
ALAN
AAPINEN
ALAYUS
ÄNTÄ-
Ri
ASIAN
VIERES-
TA
KUPLA- NOU-
JUOMA DOT
THAMES-
LIITTO
PUMPULIA
ARAB-
VALTIO
96%
OLJYMAHTI
TRIPLE
DO-
KIA
REMI-
SA
MUSTA
SETÄ
VELI-
MUNKKI
PRON.
PARA-
SISÄÄ

Muutaman vuoden tauon jälkeen hypättiin konventionaalisten SM-kisat jälleen Utissa, jossa paikallinen kerho viettää kuluvana vuonna perustamisensa 20-vuotisjuhlia. Kisojen onnistumiseksi oli taas nähty vaivaa ja se vaivannäkö kannatti. Hyvällä omallatunnolla voin väittää, ettei utilaisia järjestelyjä ja puitteita ihan vähällä panna paremmaksi.

Tekniikkaa

"Teknikkokapteeni" Onska Multamäen johdolla oli tehty kerrassaan mainiot viritykset, jotka mahdollistivat taitohypyn seuraamisen kerhoparaksissa 26-tuumaisesta väritelevisiosta. Ja milloin ei katseltu tempua, katseltiin muuta videoviihdettä ajan kuluksi. Tietokonepäätteenäkin oli käytössä tulospalvelun helpottamiseksi. Ihmetytti vain, kun tulokset päivän päätteeksi tulivat taululle, niin totesimme, että tietokone osaa kirjoittaa aivan käsintehtyyn näköistä tekstiä...

Taitohypyn arvostelu tapahtui yksinomaan videolta. Kumeroita oli kaksi, lisäksi yksi oli varalla.

Tarkkuushypyssä otettiin käyttöön uudet liiton hommaamat 5 sentin sähköpläkit, jotka toimivat moitteettomasti koko kisojen ajan.

Johto ja tuomaristo

Kisojen johtajana toimi jälleen kerran Markku Laksio. Yli-tuomarina oli yllättäen Eero Kausalainen (jälleen kerran). Muina tuomareina olivat Ilari Degerlund, Ilkka Stauffer ja Markku Paakkanen. Taas kerran todettiin, että meillä on liian vähän tuomareita. Samat naamat joutuvat olemaan helteessä vuodesta toiseen ilman vaihtoa. Miksi jäähdytteleviä hypääjiä ei kiinnosta oman lajin eteenpäin vieminen?

Muut järjestelyt

Kisakoneina toimivat tuttuun tapaan Cessnat 182 ja 206. Lisäksi jouduttiin Jyväskylän Rocket huutamaan apuun, kun 206:sta laukesi laturi.

Säännöt puhuttivat joukkueenjohtajia melkoisesti alkubriefingissä lauantaia 2.7. Lähinnä kaiheresi se kohta, jos-

sa sanottiin, että naiset voivat voittaa kaikki mestaruudet myös miesten sarjassa. Sitä vartenhan naisten sarja ymmärtääkseni perustettiin, että he eivät joutuisi kilpailemaan miesten sarjassa, kuten tähän asti.

Oliko kyseessä LuKT:n Kilpailutoimikunnan lipsahdus, se ei täysin selvinnyt, mutta muutoksia ei sääntöihin tehty, vaikka joukkueenjohtajat olivat yksimielisesti asian kannalla. Ehkä ensi vuodeksi asiaan tulee pieniä täsmennyksiä.

Kisat käynnistyvät

Avajaiset pidettiin 3.7. klo 9.00. Kisat avasi entinen LuKT:n pitkäaikainen jäsen, majuri Heikki Siropää Laskuvarjojääkärikoulusta.

Välittömästi avajaisten jälkeen käynnistyi taitohypyn harjoituskierto, joka arvosteltiin, mutta ei vaikuttanut tuloksiin. Hypättiin nimittäin uusilla MM-kisasäännöillä, joiden mukaan entisistä neljästä sarjasta arvotaan kolme kilpailuhypyksi ja se, mikä jää,

on arvosteltu harjoitushyppy.

Hommaa haittasivat vuoroin tuuli, vuoroin hyppylinjalla purjehtivat pilvet. Sunnuntaina saatiin läpi tempun harjoituskierto sekä runsaat puolet kilpailukierroksesta n:o 1. Sitten oli pakko vaihtaa lajia. Samana päivänä vietettiin läpi myös tarkkuuden harjoitushyppykierto.

Kyttäystä

Maanantai ja tiistai olivatkin sitten yhtä sään käyttämistä.



Miten tarkkuus

Teksti: Antti Kausalainen



ja temppu tehdään eli KONVENTIONAALISET

Kumpanakin päivänä saatiin kuitenkin läpi kaksi kierrosta tarkkuutta. Tilanne kehittyi seuraavasti:

Ensimmäisen kierroksen jälkeen nolilla oli 9 hyppääjää. Toisen kierroksen jälkeen enää Timo Toivonen ULK:sta ja Reijo Aittomäki LjK:sta. Lähtötuntumassa olivat Kilpinen LjK:sta 0.01, Lind LjK:sta, Härkönen IIK:sta, Heino SLU:sta, Korhonen TamLK:sta, Halinen JLK:sta 0.02 sekä muutama hyppääjä 3-5 sentin tuloksella. Kolman-

nen hypyn jälkeen Aittomäki johti tuloksella 0.00, Toivonen oli toinen 0.01 ja Heikki Lind kolmas, 0.03.

Pikkuhiljaa alkoi tapahtua käpsähdyksiä, sillä keli oli lähes vaikein, mitä Utin kenttä saattaa tarjota: Tuuli Haukka-järveltä, puuskia ja tinttejä jne.

Aittomäki teki 0.22, jolloin Leskisen Hantta sanoi: "No niin, sinä hävisivät paineet." Tähän lisäsi Vuorion Jarkke: "Ei ne mihinkään hävinneet. Ne siirtyi jollekin toiselle."

Ne paineet siirtyivät Toivosen Timpalle, joka teki neljännellään 0.72. Tällöin paineet siirtyivät Lindin Hessulle, joka teki vain 0.02 ja yhteistulokseen 0.05 ja säilytti paineet itsellään. Hessun jälkeen tulivat seuraavina Kilpinen 0.07, Halinen 0.14 (B-sarja), Lötjönen 0.15 (B-sarja), Härkönen 0.19, Aittomäki 0.22 ja Laamanen 0.23.

Naisten sarjaa johti tässä vaiheessa Anne Louhimo, TamLK, tuloksella 1.09. Seuraavina olivat Virpi Talja,

JKK, 1.78, Carita Forsten, SLU, 4.23 ja Sinikka Nieminen, JLK, 5.35.

Taitohyppy jatkuu

Keskiviikkona päästiin taas taitohypyn kimppuun ja hommaa jatkettiin torstaina, jolloin nähtiin, että uudet säännöt purivat raskaasti. Enää ei selviä nopealla sarjalla, pitää tehdä myös puhdas sarja.

Jatkuu seuraavalla sivulla

MITEN TARKKUUS JA TEMPPU TEHDÄÄN

Jatkoo edelliseltä sivulta

Taitohypyn voitti Utin Anssi Horppu melko odotetusti. Hänen yhteisaikansa oli 24.53. Seuraavina tulivat Tatu Soini LjK, 25.67, superyllätys Mauri "Härski" Hartikainen Helsingistä 26.60, Kalle Savolahti LjK, 27.27, Veikko Korhonen TamLK, 28.50 ja Risto Käyhkö P-KLU, 28.73. Merkillepantavaa on, että Enska Kilpinen löytyy vasta sijalta 17.

Naisten sarjassa TamLK:n emännöi Anne Louhimo, joka tuloksellaan 30.13 olisi A-sarjassakin ollut 9. Seuraavina tulivat Sinikka Nieminen TamLK, 31.86 ja Sisko Hyppänen ULK, 36.60.

B-sarjan voitto meni niinkään Annelle, toisena oli Sisko ja kolmantena Imatran Juha Innanen, 37.36.

Tarkkuuden loppuvaiheet

Tempun päättymisen jälkeen päästiin vielä torstaina hyppäämään tarkkuuden viimeistä edellinen eli 5. kierros. Tässäkin lajissa näet sovellettiin MM-84 -sääntöjä ja hypättiin vain kuusi kierrosta.

Kierros sujui kutakuinkin yllätyksittä ja kärjen osalta ennen viimeistä hyppyä tilanne näytti seuraavalta:

Kilpinen 0.07, Lind, jonka hermot pitivät edelleen, 0.09, Halinen 0.20, Härkönen 0.21 ja Korhonen 0.30.

B-sarjaa siis johti Halinen, toisena oli Lötjönen 0.33 ja kolmantena Harry Huhtanen Porista 0.40.

Naisten sarjan osalta tilanne oli sama kuin edelliselläkin kierroksella: Louhimo, Talja, Forsten.

Kuudeskään kierros ei enää tuonut uutta väriä kilpailuun. Hyppääjät ilmeisesti alkoivat tottua Utin keliin.

Mestaruuden otti taas keran varmaa työtä tehnyt Olavi "Enska" Kilpinen, 0.80, toinen Heikki Lind, tarkkuuden superyllättäjä, 0.11, kolmas vanha kettu Rauno Härkönen, 0.23 ja neljäs B-sarjan voittaja Ilkka Halinen, 0.30. Seuraavina tulivat Korhonen, Lötjö-

Henkilökohtainen taito								
Yleinen sarja								
SIJ	SAR	NIMI	KERHO	1.K	2.K	3.K	KE.A	YHT.
1	A	Horppu Anssi	ULK	8.33	7.9	8.3	8.17	24.53
2	A	Soini Tatu	LjK	8.37	8.2	9.1	8.55	25.67
3	A	Hartikainen Mauri	SLK	8.63	9.1	8.87	8.86	26.6
4	A	Savolainen Kalle	LjK	8.97	9.47	8.83	9.09	27.27
5	A	Korhonen Veikko	TamLK	10.2	8.2	10.1	9.5	28.5
6	A	Käyhkö Risto	P-KLU	9.53	10	9.2	9.57	28.73
7	A	Kivinen Pekka	IHK	11.83	8.07	9.3	9.73	29.2
8	A	Härkönen Rauno	IHK	8.47	12.5	8.4	9.78	29.37
9	C	Louhimo Anne	TamLK	10.63	10.03	9.47	10.04	30.13
10	A	Laamanen Jarmo	LjK	11.6	9.3	10.47	10.45	31.37
11	A	Huusari Esa	ULK	11.67	9.63	10.2	10.5	31.5
12	A	Hirvonen Esko	P-KLU	10.47	10.67	10.37	10.5	31.51
13	A	Aittomäki Reijo	LjK	10.5	10.7	10.43	10.54	31.63
14	C	Nieminen Sinikka	JLK	10.83	9.53	11.5	10.62	31.86
15	A	Toivonen Timo	ULK	11	9.77	11.27	10.67	32.04
16	A	Heino Matti	SLU	10.87	10.2	11.53	10.86	32.6
17	A	Kilpinen Olavi	LjK	11.43	10.63	10.6	10.88	32.66
18	A	Satamo Tapio	OLK	11.03	10.3	11.47	10.93	32.8
19	A	Kokkonen Matti	LjK	10.87	11	10.97	10.94	32.84
20	A	Salonen Risto	KIY	10.87	11.73	11.33	11.31	33.93

B-sarja								
SIJ	SAR	NIMI	KERHO	1.K	2.K	3.K	KE.A	YHT.
1	C	Louhimo Anne	TamLK	10.63	10.03	9.47	10.04	30.13
2	C	Hyppänen Sisko	ULK	11.7	11.77	12.83	12.09	36.3
3	B	Innanen Juha	IHK	12.83	12.6	11.83	12.41	37.26
4	B	Lampela Juha	K-HLU	12.57	14.2	12.37	13.04	39.14
5	B	Kokko Ilpo	ULK	12	12.1	15.7	13.26	39.8
6	B	Lötjönen Esa	IHK	12.3	13.3	14.33	13.31	39.93
7	B	Halinen Ilkka	JLK	16	12.13	12	13.37	40.13
8	B	Luomajoki Olli-Pekka	ULK	12.57	16	11.83	13.46	40.4
9	B	Hiitola Jukka	IHK	13.33	13.27	14.03	13.54	40.63
10	B	Seppä Kimmo	IHK	14.83	12.7	13.23	13.58	40.76

C-sarja								
SIJ	SAR	NIMI	KERHO	1.K	2.K	3.K	KE.A	YHT.
1	C	Louhimo Anne	TamLK	10.63	10.03	9.47	10.04	30.13
2	C	Nieminen Sinikka	JLK	10.83	9.53	11.5	10.62	31.86
3	C	Hyppänen Sisko	ULK	11.7	11.77	12.83	12.09	36.3
4	C	Aarimo Kirsi	TamLK	12.6	14.2	15.03	13.94	41.83
5	C	Talja Virpi	JLK	15.7	16	16	15.9	47.7
6	C	Salonen Tarja	TamLK	16	16	16	16	48

nen, Horppu, Laamanen, Huhtanen ja Hartikainen, joka myös tarkkuudessa väläytti hyppääjänlahjojaan.

Naisten mestaruuden vei Anne Louhimo, toinen oli Virpi Talja ja kolmas Carita Forsten.

B-sarjan mestaruus meni Haliselle, sitten tulivat Esa Lötjönen, 0.37 ja Harry Huhtanen, 0.43. Taso oli täälläkin kärjen osalta kova.

Yleismestaruus

Henkilökohtaisten lajien päätyttyä saatiin tietenkin selville myös yleismestaruuskilvan tulokset, jotka näyttivät seuraavalta:

A-sarja: Horppu, Korhonen, Härkönen, Hartikainen, Laamanen ja Louhimo.

B-sarja: Louhimo, Innanen, Lötjönen, Halinen, Luomajoki ja Lampela.

Naiset: Louhimo, Nieminen, Hyppänen ja Talja.

Joukkuetarkkuus

Osanottajien suhteen kisat olivat ennätykselliset, olihan kilpailijoita mukana lähes 80. Joukkuetarkkuuskilpaankin lähti peräti 17 joukkuetta, joista huomattava osa oli taas sekajoukkueita. Ennakkoveikauksissa arveltiin Eturivin

Yleinen sarja

SIJ	SAR	NIMI	KERHO	1.K	2.K	3.K	4.K	5.K	6.K	YHT.
1	A	Kilpinen Olavi	LjK	0	.01	.02	.04	0	.01	.08
2	A	Lind Heikki	LjK	.01	.01	.01	.02	.04	.02	.11
3	A	Härkönen Rauno	IHK	.02	0	.03	.14	.02	.02	.23
4	B	Halinen Ilkka	JLK	.02	0	.1	.02	.06	.1	.30
5	A	Korhonen Veikko	TamLK	.02	0	.26	0	.02	.02	.32
6	B	Lötjönen Esa	IHK	.02	.05	.04	.04	.18	.04	.37
6	A	Horppu Anssi	ULK	0	.05	.04	.27	0	.01	.37
8	A	Laamanen Jarmo	LjK	.03	.02	.04	.14	.17	0	.40
9	B	Huhtanen Harry	SLU	.08	.15	.02	.09	.06	.03	.43
10	A	Hartikainen Mauri	SLK	.11	.12	.03	.09	.05	.05	.45

B-sarja

SIJ	SAR	NIMI	KERHO	1.K	2.K	3.K	4.K	5.K	6.K	YHT.
1	B	Halinen Ilkka	JLK	.02	0	.1	.02	.06	.1	.3
2	B	Lötjönen Esa	IHK	.02	.05	.04	.04	.18	.04	.37
3	B	Huhtanen Harry	SLU	.08	.15	.02	.09	.06	.03	.43
4	C	Louhimo Anne	TamLK	.67	0	.17	.25	.11	.06	1.26
5	B	Innanen Juha	IHK	.8	0	.03	1.14	.35	.02	2.34
6	B	Saarinen Timo	TamLK	1.67	.02	1.18	.14	.03	.14	3.18
7	B	Luomajoki Olli-Pekka	ULK	.1	1.13	1.26	.67	.05	.04	3.25
8	C	Talja Virpi	JLK	.1	.35	.68	.65	1.3	.19	3.27
9	B	Takala Hannu	VLK	.53	.02	.4	.51	.29	1.63	3.38
10	C	Forsten Carita	SLU	.54	1.58	1.82	.29	.34	.08	4.65

C-sarja

SIJ	SAR	NIMI	KERHO	1.K	2.K	3.K	4.K	5.K	6.K	YHT.
1	C	Louhimo Anne	TamLK	.67	0	.17	.25	.11	.06	1.26
2	C	Talja Virpi	JLK	.1	.35	.68	.65	1.3	.19	3.27
3	C	Forsten Carita	SLU	.54	1.58	1.82	.29	.34	.08	4.65
4	C	Nieminen Sinikka	JLK	.09	.05	.21	5	.04	.26	5.65
5	C	Hyppänen Sisko	ULK	1.89	5	1.24	.06	1.1	.14	9.43
6	C	Salonen Tarja	TamLK	1.63	5	5	5	5	1.98	23.6
7	C	Aarimo Kirsi	TamLK	.31	5	5	5	5	5	25.3
8	C	Vilenius Tiina	TamLK	5	5	5	5	5	3.27	28.2

poikien (Härkönen, Korhonen, Horppu, Satamo, Hartikainen) käyvän kovan kimpailun LjK:n joukkueen kanssa, jossa hyppäsivät tutut naamat: Savolahti, Kilpinen, Laamanen, Soini ja Ritonen. Seuraavista sijoista sitten olttiinkin jo epävarmempia. Mukanahan olivat jälleen Karjalan Pojat (Ora, Rantalainen, Kivinen, Lötjönen), LjK II (Kokkonen, Aittomäki, Rekola, Lind, Laukkanen). Me tulemme taas (Rutanen, Anttolainen, Heino, Käyhkö) sekä viime vuoden nelonen, Utin Laskuvajokerhon I-joukkue, joka herätti kilpailijoissa pelonsekaisista kunnioitusta jo pelkällä yhtenäisellä kilpailuasullaan. Lisäksi joukkue oli etukäteen ilmoittanut aikovansa kisoissa saavuttaa vähintään neljännen tilan.

Kelit jatkuivat vaikeina, joten kaikenlaisia yllätyksiä sattui. Hyvillekin kävi käpsähdyksiä, mutta kärjen osalla ne tietenkin olivat pienempiä.

Ensimmäisen kierroksen jälkeen johti Eturivin pojat, 0.03. Toisena oli LjK I, 0.08, kolmantena ULK I 0.23, neljäntenä Karjalan Pojat, 0.40, viidentenä sekajoukkue P-VU (Myntti, Takala, Autti, Huhtanen), 0.54 ja kuudentena Me tulemme taas, 0.95. Asetelma oli suunnilleen odotettu.

Toinen kierros muutti hieaman järjestyksestä. Kärjessä oli edelleen Eturivin pojat, 0.16, sitten tulikin ULK I, jossa hyppäsivät Mäki-Kuhna, Kausalainen, Lahti ja Toivonen, 0.36, LjK I, 0.46, Me tulemme taas, 1.20 ja Karjalan pojat, 1.43.

Kolmannen kierroksen jäl-

leen Eturivin poikien johto oli supistunut 5 senttiin. Toisena oli taas vuorostaan LjK I ja kolmantena ULK I. Kilpailu kiristyi, sillä erot olivat pienet: 0.48, 0.53 ja 0.65. Neljäntenä oli edelleen Me tulemme taas, 1.28. Sitten olikin pitempi väli Karjalan poikiin, joilla oli 2.01.

Jännitystä viimeiselle kierrokselle lisäsi se, että lauantaiaamuna hypättiin ensin henkilökohtaisen tarkkuuden viimeinen kierros, ennenkuin joukkuekilpailu jatkui.

Neljäs kierros olikin varsin jännittävä, koska taas vallitsi tinninen Utin keli.

LjK I teki neljänteen tulosta 0.19 ja sai lopputulokseen 0.72. Me tulemme taas putosi kaus, kun tulosta tuli lisää kerrassaan 4.04, yhteensä 5.32. Karjalan Pojat lipsautti

lisää 5.30, yhteensä 7.31 ja P-VU (Porin Vapaaurheilijat) lisäsi saldoaan 1.41, yhteensä 5.68.

Sitten tulivat Eturivin pojat ja saivat aikaan lopullisen jännitysmomentin tekemällä lisää tulosta 1.15, yhteensä 1.61. ULK I:llä oli nyt voiton avaimet käsissään. Joukkue nimittäin hyppäsi kärkijoukkueista viimeisenä tunti siis tilanteen: Voittaakseen joukkue sai tehdä tulosta korkeintaan 6 senttiä, tullaakseen toiseksi sai tulla lisää tulosta korkeintaan 95 senttiä ja jotta putoaisi mitalleilta saisi tulosta tulla metri-tolkulla. Mahdollisuus mestaruuteen oli pieni, mutta se oli kuitenkin...

Ensimmäisenä tuli Mäki-Kuhna, 0.18, voitto meni, sitten Kausalainen, 0.05, hopeaan oli vielä mahdollisuudet, sitten tuli Lahti alakulmilla, kurotus ja mittaus takapuolesta, 1.76, hopeakin meni, Järjellä Toivonen, joka tuli loppujen lopuksi mukavasti lisäten tulosta vain 0.34. Yhteensä kerääntyä metrejä 2.87 ja sillä tuli kirkkaasti pronssia.

Kilpailu osoitti taas kerran, että joukkuetarkkuus on niin jännittävä ja yllätyksellinen laji, ettei mitään varmaan voi sanoa tuloksista etukäteen.

Lopuksi

Ennen kisoja herätti jonkin verran keskustelua MM-sääntöjen mukainen hyppymäärän supistaminen. Jälkiviisaana voi taas todeta, että näin suurella osallistujamäärällä olisi ollut todella vaikeata viedä läpi normaalit hyppymäärät. Etenkin, kun tämän tästä jouduttiin kyttämään säätiä, joka olisi lomailijalle ollut ihanteellinen, mutta oli hyppääjille liian tuulinen.

Naisten sarja on varmaan tullut jäädäkseen. Toivottavasti useammat innostuvat mukaan tulevana vuosina.

Kaiken kaikkiaan oli taas kerran mukava SM-kisaviikko, jolta ei puuttunut jännitystä, yllätyksiä eikä edes aurin-gonpaistetta.

Tavataan taas näissä merkeissä ensi vuonna, missä sitten kisat pidetäänkin.

Seuraavalla sivulla yleismestaruus- ja joukkuetarkkuushyppy-tulokset.

**TILAA LASKUVARJOURHEILU!
- ALAN AINOA KOTIMAINEN -**



**Laskuvarjourheilu-lehti, PL 653, SF -00101 Helsinki 10.
PS - TILI 427602 - 1. Vuosikerta mk 40,00**



Relatiivisin SM-83 Oulussa

Teksti M. Teivainen
Kuvat: Juha Sarkkinen

4-WAY

1. Sikakiilarit	SLK	80 pist.
2. Lg. Solution	SLK	59 pist.
3. Terwaporwarit	OLK	52 pist.
4. Malmin Dynamo	SLK	51 pist.
5. SMPL	SLK	41 pist.
5. Neljä Munkkia	SLK	41 pist.
7. Any Way	SLK	31 pist.
8. Kylmä Rinki	ULK	30 pist.
9. BB & Kreivi	TamLK	23 pist.
10. LP & Sutenör	OLK	20 pist.
11. Kunttaukot	OLK	14 pist.
12. T-luu	TLU	13 pist.
13. Hämeen Hitaat	TamLK	6 pist.

Tänä vuonna relatiivisin SM-kisat pidettiin Oulunsalon lentokentällä josta Oulun laskuvarjokerho oli saanut käyttöönsä kisojen ajaksi puolustusvoimien parakin osanottajien marjoitustilaksi.

Relativistit saapuivat paikalle jo heti harjoitusviikon alussa. Harjoitushypyt jäivät kuitenkin vähiin johtuen korkeista hyppyhinnoista (47 mk /3000 m). Harjoitusviikko sujuihin enemmän tai vähemmän muissa askareissa. Joukkueet näyttivätkin vain odotetun lauantaista ja kisojen alkamista. Koittihan se lauantai viimein, aurinkoisena mikä ilolla todettakoon. Nopean avajaisseremonian jälkeen aloitettiin kisat nelimiehisillä joukkueilla.

Nelimiehisisä olikin ennätysmäärä joukkueita, kaiken kaikkiaan neljätoista, kuitenkin vain viideltä paikkakunnalta, Oulusta, Utista, Turusta, Tampereelta ja Helsingistä.

Suurin edustus oli Suomen laskuvarjokerholla josta oli kisoihin saapunut kuusi joukkuetta. Toiseksi eniten joukkueita oli kisojen järjestäjällä Oulun laskuvarjokerholla joka oli saanut mukaan kolme joukkuetta. Tampereelta oli mukana kaksi, Turusta ja Utista yksi joukkue.

Jo ensimmäisten kierrosten jälkeen oli selvää että ainoa joka voi riistää mestaruuden sen puolustajilta, Sikakiilareilta on täydellinen epäonni. Heidän työskentelynsä oli niin vakuuttavaa että jos joku epäili heidän voittoaan ennen kisoja niin epäilyt kyllä karisivat heidän hyppyjään seurattessa. Uuden Suomen ennätyskentkin he tekivät numero set seitsemältä kolmannella kierroksella. Uusi ennätys on viisitoista pistettä joten parannusta entiseen tuli kolme pistettä. Muista sijoista käytiinkin siten kovaa taistelua sillä kahdelle muulle mitalisijalle oli

8-WAY

1. HALOO	41 pistettä	(SLK)
2. EAGLES LIVE!	24 pistettä	(SLK)
3. LUIS RIVATTO AND POINTS MASINA	18 pistettä	(OLK)

neljä ehdokasta, Malmin Dynamo SLK, Liquid Solution SLK, SMPL SLK sekä Terwaporvarit OLK.

Kilpailun edistyessä kävi selville että vakavin hopeatilan tavoittelija oli Liquid Solution SLK:sta. Heidän työskentelynsä oli tasaisen varmaa ja pisteitä kertyi kierros kierrokselta niin että hopeatila oli heidän. Tätä joukkuetta onkin pidettävä tällä hetkellä todennäköisimpänä Sikakiilareiden mantteliperijänä, elleivät sitten ennätä ohittaakin heitä.



Yllä: Hopeamitalijoukkueen Petri Mäkinen vetää kuvia.



Vieressä: Suomen mestarijoukkueen jäsen Ahti vaipaalla.



Suomen Mestarit 1983 perhepotretissa.



SM-kisojen harjoitusviikolla valmentajana toiminut Mark "Shoobi" Knutson valmistautuu hypylle.

Terwaporvarit sekä Malmin Dynamo sortuivat suoritusvirheeseen sillä seurauksella että molemmat saivat tyytyä kamppailemaan kolmannesta tilasta jonka loppujen lopuksi vei nimiinsä Terwaporvarit kuitenkin vain yhden pisteen etumatkan turvin.

Yhtenä mitallichokkaana pidetty SMPL joutui hieman yllättäen jakamaan viidennen sijan joukkueen Neljä Munkkia kanssa.

Kahdeksanmiehisessä sarjassa ei ollut mukana kuin kolme joukkuetta HALOO SLK, Eagles live SLK ja Luigi Rivatto and points masina OLK. Vakavin mestarihdokas oli HALOO joka myös mestaruuden loppujen lopuksi vei. Eagles live tosin pyristeli pari kierrosta mutta sitten HALOO meni menojaan. Matkalla mestaruuteen HALOO tekaisi uuden Suomen ennätyksen kierroksella. Uusi ennätys on seitsemän pistettä joten parannusta tuli yksi piste. Eagles live vei toisen tilan ja ouslaisten oli tyytyminen kolmanteen tilaan.

Jälleen kerran on todettava että olisi toivottavaa jos eri kerhot ottaisivat osaa rohkeammin kilpailuun. Tänä vuonna tosin oli ennätysmäärä joukkueita mukana mutta vain viidestä kerhosta. Suomessa on kuitenkin reilusti toistakymmentä kerhoa joten kisoissa ei ollut edustettuna edes puolet kerhoista. Miksi?

Mukaan vain sillä tärkeintä ei ole voitto vaan osanotto. Siten opimme myös tuntemaan toisiamme paremmin ja saadaan tieto ja taito relativista muuallekin kuin vain muutama paikkaan.

Ottakaa haaste vastaan ja tulkaa ensi vuonna mukaan.



CANADIEN WORLD CUP

Jo toisen kerran peräkkäin on politiikka pilanut RW-lajien MM-kisat. Kaksi vuotta sitten onnistui Etelä-Afrikan "tulee, ei tule" vatkailullaan pilamaan kisat jälki-ilmoittautumalla. Seurauksena oli muutamien (jo kisamaksun maksaneiden) maiden poisjäänti mm. Suomi. Tänä vuonna Etelä-Afrikan toimiessa MM-kisojen isäntämaana jäävät useat joukkueet pois kisoista poliittisista syistä. (Politiikan tekopyhyys nousi jälleen kerran esille. Urheilu sai toimia uhrilampaana). Toivottavasti seuraavissa MM-kisoissa Jugoslaviassa ei käytäisi poliittista kissanhännänvetoa.

Vuoden -83 vaihtoehtokisojen isäntämaana toimi Kanada. Kisapaikaksi kanadalaiset olivat valinneet pienen mutta paraystävällisen Claresholmin kaupungin. Claresholmin lentokenntä toimii normaalioloissaan paljolti laskuvarjohuolun varassa. Jo ennen World Cuppia kanadalaiset olivat kokeilleet kyseisen kentän toimivuutta pitämällä siellä kaik-

ki kansalliset kisansa, niin konventionaaliset, CRE kuin RW-kisat, joten kisaorganisaatio toimi itse World Cupissa todella moitteettomasti.

Kilpailijat sijoitettiin asumaan pyörillä liikkuviin parakkisiin eli ns. trailereihin. Suihkutilaa oli riittävästi, mutta Suomen joukkueen pettymykseksi ei saunaa. Ruokailu tapahtui aamuin ja illoin läheisessä ravintolassa. Lounaaksi joukkueille tarjottiin vain sämpylä ja mehu, joka ei tyydyttänyt Ruotsin naapurimaamme joukkueita.

Kisojen pääorganisaattorina toimi Bill Knott. Hän uurrasti kilpailun läpi yrittäen parhaan mukaan välttää turhia mussutuksia pikkuasioissa, myös onnistuen. PR laskuvarjohuolulle oli kisakoneiston tärkeimpiä tehtäviä. (Kaikki mahdollinen tehtiin.) Paikallinen TV kävi haastattelemassa kilpailijoita ja tuomareita useaan otteeseen. Myös lehdissä kilpailut noticerattiin etusivun uutiseksi paikallisen suurkaupungin Calgaryn

päivälehdessä.

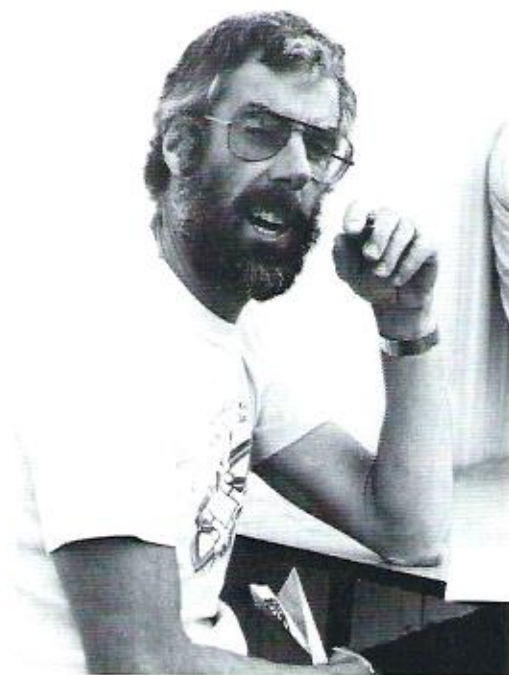
Avajaispäivään mennessä kilpailuun oli ilmoittautunut (ja maksanut osallistumismaksunsa) 14 nelimiehistä ja 8 kahdeksanmiehistä joukkueita. Suurimpia pettymyksiä oli NL:n poisjäänti ennakoilmoittautumisesta huolimatta. Ei voi kuin ihmetellä syytä itänaapurin poisjäämiseen (jotka politiikan vuoksi olisivat ainakin sopineet heille kuin nappi silmään). Väkisin epäilee heidän tekemiensä maailmanennätysten luotettavuutta. Toinen joukkue, jonka poisjääntiä ihmeteltiin oli (tämänvuotinen) USA:n kahdeksanmiehisten mestari Visions. MM-kisathan pidetään Etelä-Afrikassa, jonne joukkue on menossa. Mutta taskin heille kovempaa vastusta sieltä löytyy kuin Canada Cupissa?

Joukkueita ilmoittautui (siis) Kanadan kisoihin yllättävän vähän. Mutta kaikki joukkueet olivat todella korkeatasoisia. Ilmavideot ja lukuisa määrä hyppyjä kuuluivat lähes jokaisen joukkueen

harjoitusohjelmaan.

Kiinan joukkue oli tässä suhteessa poikkeus, sillä heillä ei ole ollut käytössään videoita. Se myös näkyi heidän kisanenestyksessään. Harjoitus-hyppyjä kiinalaisilla oli kuitenkin huimaavat määrät. Heidän nelimiehinen joukkueensa koostui samasta joukkueesta kuin Ranskassa -79. Jokaisella joukkueenjäsenellä oli noin kolmetuhatta hyppyä. Kahdeksanmiehinen ei ollut erityisen häikäisevä. Joukkue koostui melko kokemattomista hyppääjistä. Uskoisinkin Suomen kahdeksanmiehisen joukkueen pystyneen nostamaan uuteen arvoonsa v. -79 Ranskassa syntyneen iskulauseen "ainahan me kiinalaiset voittaan".

Taistelu World Cupin kahdeksanmiehisten voitosta osoitettiin täysin kahden joukkueen väliseksi kamppailuksi, kun kiinalaisetkaan eivät osoittautuneet pelkojen arvoisiksi. Mirros Image ja Kanadan Osmose taistelivat tasaveroisina kilpailun loppuun asti. Heidän



Kilpailun ylituomari Richard "Buzz" Bennett (vas.) ja Hollannin Bert Wijnands (alla) olivat helisemässä selvittelemään sääntötulkintoja kilpailijoille ja tuomareille. Kuvassa Ewa Persson (8-way, Ruotsi), Lisa Jönsson (oppilastuomari, Ruotsi), Barry McAuley (Kanada), Ray Williams (Australia), ylituomari ja Harry Kuipers (Hollanti).

tyylinsä tehdä kuvia erosi selkeydellään melko paljolti toisista joukkueista. Osmose kykeni kuitenkin kahdesta tasaveroisesta joukkueesta selkeämpään suoritukseen ja voitti. Mirror Image teki kaksi kertaa virheen sarjoissaan (tuomarit poikkasivat) ja menetti juuri ne pisteet joita se olisi tarvinnut voittaakseen kilpailun. Australian joukkue ja USA:n Army parachute team koostuivat myös hyvin kokeneista ja harjoitelleista hyppääjistä. Nämä joukkueet sortuivat kuitenkin kisojen yleiseen tuomaririnjaan, joka oli hyvin ankara. Tuomarit katkaisivat sarjan heti jos suoritus vidossa näytti vähänkään epäselvältä. Loput neljä kahdeksanmiehistä joukkuetta olivat tavanomaista tasoa. Ne olisivat tarkan työskentelyn tuloksena Suomen kahdeksanmiehisen joukkueen voitettavissa.

Neli- ja kahdeksanmiehisten kilpailujen tulokset kertovat missä maissa RW-valtikka on tähän asti ollut ja on nyky-



äänkin. Nelimiehininen kilpailu oli lähes toisinto kahdeksanmiehisistä. Jo alkukierroksella suurin osa joukkueista tyri sarjansa epäselvillä suorituksilla (tuomarit katkaisivat kaikilta paitsi neljältä ensimmäiseltä joukkueelta sarjan kerran tai useammin). Kaksimaaoittelu USA — Kanada oli taas selvä. Voiton olisi jo suonut Golden Knightseille, olihan Kanada voittanut jo kahdeksanmiehisten kilpailun. Kanadan kahdeksanmiehininen joukkue koostui kahdesta nelimiehisten kilpailun osallistuneesta. Tuoma-

U.S. Army Parachute Team eli kansanomaisesti Golden Knights oli toimittanut paikalle korkeatasoisen videokameran sekä kuvaajan (FAI-tuomari) Tom Bennion'in. Tämän järjestelmän lisäksi kuvattiin kaikki hyppy myös toisella videolaitteistolla, jota jouduttiin käyttämään muutaman kerran varajärjestelmänä Tomin hukattua joukkueen kuva-ruudusta.



rointi ei kuitenkaan ratkaissut nelimiehisten paremmuutta. Kummaltakaan joukkueelta ei poikkaistu sarjoja kertaakaan. Golden Knights hävisi Kanada-Golle niukat kolme pistettä. Kaksi vuotta siten Z-hillissä USA:ssa tilanne oli ollut hyvin samanlainen, mutta silloin USA oli voittanut molemmat lajit, ja Kanada oli jäänyt toiseksi. Nyt Kanada korjasi voiton kotiin omista kisoistaan.

Kolmannen sijan nelimiehisissä sai yllättäen Sveitsi, jonka niskassa puhalsi koko kilpailun ajan Kanadan toinen nelimiehininen. Neljää ensimmäistä joukkuetta leimasi tietty varmuus kuvien teossa. Hypyissä oli selvää yhtäaikaista rytmiä, joka pysähtyi aina kuvaan. Tuomareiden oli näin helppo tuomita videoista joukkueiden hyppyä päinvastoin kuin heikoimpien joukkueiden, kuten ikävä kyllä Suomen, joka tosin ei ollut epäselvyydessä lähelläkään pahinta luokkaa.

Kiinan joukkue sai ottaa vastaan kisojen epäselvimmän tekotavan omaavan joukkueen maineen. Tämä johtune juuri videoiden puutteesta, jonka kiinalaiset tosin tulevat ensi tilassa korjaamaan. Heidän hypyistään hylättiin kuusi kymmenestä. Englanti ja Australia menettivät mahdollisuutensa myös tuomarityöskentelyyn. Uskoisin Sveitsin joukkueen jääneen näiden joukkueiden taakse, jos pisteitä olisi annettu niin paljon kuin niitä tehtiin, mutta kuten sanottu säännöissä "muodostelmat on



Kanadan laskuvarjoliiton vastavallittu toiminnanjohtaja Bill Knott johti kilpailutunnustusta ansaitsevalla tavalla.

tehtävä tavalla, joka ei jätä tuomareissa kyseenalaista epäilyä siitä onko suoritus tehty oikein".

Tuomaririnja vain sattui olemaan näissä kisoissa huomattavasti tarkempi kuin missään edellisissä. Suomen joukkueelta katkaistiin sarja kaksi kertaa. Protesteja kisoissa jätettiin puolisenkymmentä, joista vain yksi meni läpi ja sekin täysin tarpeettomasta syystä. Ruotsin joukkue väitti olleensa tietämätön vieressä olleesta koneesta, joka kuvasi exitejä ja tämän yllättäminä heidän hypynsä meni pipariksi...

Sikakiilareiden osalta kisat eivät menneet hyvin mutta ei nyt aivan huonostikaan. Pisteitä tuli kuitenkin yllättävän vähän. Olisimmehan tarvinnut vähintään viitisenkymmentä harjoitushyppyä paikalla pystyäksemme kahdeksankymmenen yhdeksänkymmenen luokkaan. Sarjat eivät olleet helpoimmasta pääs-

Jatkuu seuraavalla sivulla

CANADIEN WORLD CUP

Jatkuu edelliseltä sivulta

tä joka näkyy myös kärkijoukkueiden yllättävän pienestä pistemäärästä. Tuomariryöskentely hidasti myös joukkueiden työskentelytahtia. Jos vertaa tämänhetkistä Suomen kärkeä maailman kärkeen näkee edessään uskomattoman suuria uhrauksia niin taloudellisesti kuin ajallisesti. Mitenkään täysin mahdoton tämä tie tuskin on mutta tällä hetkellä ei löydy ainakaan yhtään joukkuetta joka omaisi nämä kaikki resurssit.

Niin ikävältä kuin se kuulostaakin niin on vain todettava että mitään oikotietä maailman huipulle ei ole. Joukkueet jotka siellä nyt tällä hetkellä ovat, ovat tehneet uskomattoman paljon töitä myös sen eteen.

Eräs paljon puhuttu aihe kirjoissa oli ensi vuoden RW-sarjat. CIP aikoo seuraavassa kokouksessaan käsitellä pariakin ehdotusta, joilla pyritään poistamaan vanhat set-sarjat ja saamaan RW-sarjat näin monipuolisemmiksi. Ajatuksena on poistaa nimenomaan set- eikä niinkään random-sarjoja. Näin toivottaisiin päästävän mekaanisesta settien takomisesta monipuoliseen lentotaitoa vaativiin suorituksiin. Näin saataisiin myös ikävä sama settien takominen pois ja



Hyppykoneena käytettiin yhtä Twin Otteria, joka otti kerralla kyytiin 24 parapersoonaa. Oven viereen joutuneilla oli todella kylmä. Ovea ei lennoilla ollut ja kentän pinnan ollessa kilometrin verran meren pinnasta olivat hyppykorkeudet (merepinnasta) 3750 ja 4500 metriä.

enemmän hauskuutta hyppäämiseen. Suosituin uusista ehdotuksista lienee ns. "Grid". Sen tarkoituksena on säilyttää random-sarjat entisellään mutta settisarjat kokisivat täydellisen uudistuksen. Sen mukana on laskettu tulevan 25 600 erilaista mahdollista settisarjaa, joten turhaa olisi opetella mitään ulkoa. Idea on siinä, että ensin valitaan numero ja kirjain joka antaa taulukossa lähtöruudun. Tämän jälkeen

nostamalla neljää numeroa 1, 2, 3, 4 liikutetaan ruudukosta ruudusta toiseen kunnes on saatu yksi viiden setti välisuo-

rituksineen. Alhaalla kuva ruudukosta, jota suunniteltessa idean "äidillä" on varmasti mennyt aikaa jonkin verran.

E5		E1		E2		E3		E4		E5		E1
		1	2	3	4	5						
A5	A											A1
B5	B											B1
C5	C											C1
D5	D											D1
E5	E											E1
A5	A1	A2	A3	A4	A5	A1						

CANADIAN WORLD CUP
File: 4 WAY RELATIVE WORK
Report: OFFICIAL RESULTS
Selection: STAT RESULTS A
NO. TEAM

	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	R8	RY	R10	TOT
412 CANADA - GO	11	12	11	10	9	11	10	12	9	12	100
409 U.S. ARMY PARACHUTE TEAM GOLD	11	10	10	11	9	11	9	10	9	12	105
408 SWITZERLAND	9	11	10	9	8	10	9	10	7	11	94
410 CANADA - SPIKE & THE BILL BOSS	7	10	9	10	6	8	9	12	7	11	91
403 GREAT BRITAIN	10	7	8	9	4	11	8	12	9	11	89
413 SWEDEN	7	9	4	5	7	9	9	12	9	7	78
407 AUSTRALIA	7	11	8	9	7	1	9	4	4	11	73
402 DENMARK	6	9	4	7	8	4	8	8	4	8	71
404 CHINA	10	6	10	5	4	6	5	11	4	10	71
401 CANADA - FORMULA	6	8	6	9	4	6	1	16	8	10	68
406 U.S. ARMY PARACHUTE TEAM BLACK	7	4	8	8	2	1	5	9	8	11	66
411 FINLAND	8	3	8	7	7	8	7	8	7	3	66
405 NETHERLANDS	7	7	4	7	4	1	4	4	2	9	51
414 ZIMBABWE	9	4	4	4	3	5	1	4	3	2	50

CANADIAN WORLD CUP
File: 8 WAY RELATIVE WORK
Report: TEAM STANDINGS
Selection: STAT RESULTS A
NO. TEAM

	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	RY	R10	TOT	
006 CANADA	11	9	11	9	11	10	9	8	15	9	102
009 U.S. AIRBORNE INNOV	8	8	10	9	12	9	9	8	12	11	96
004 AUSTRALIA	5	8	6	9	11	7	7	7	10	9	79
007 U.S. ARMY PARACHUTE TEAM	8	7	8	8	6	3	7	7	8	9	66
002 DENMARK	3	4	6	4	6	4	5	4	6	5	47
003 CHINA	4	5	3	3	7	0	6	5	9	4	46
005 GREAT BRITAIN	2	4	0	7	1	5	4	4	3	3	38
001 ISRAEL	5	3	4	3	6	0	4	5	1	2	31



CLEARLY DEMONSTRATE TO THE JUDGES ON THE GROUND

Tuomariston työskentely

Varsinaisia tuomareita kilpailussa oli kaiken kaikkiaan yksitoista kappaletta, jotka tulivat kymmenestä maasta: Hollanti, Australia, Suomi, Kanada (ylituomari + tuomari), U.S.A., Norja, Tanska, Ruotsi, Kiina ja Englanti. Kun ylituomari ei osallistunut hyppyn tuomarointiin, olivat kaikki eri maista.

Ylituomarin tehtävää hoiti kanadalainen FAI:n laskuvarjokomitean CIP:n varapuheenjohtaja Richard "Buzz" Bennett.

Lajituomareina olivat Ruotsin Ewa Persson (8-way) ja Tanskan Marianne Iversen (4-way).

Tuomaritoimintaa avustivat lisäksi kaksi FAI-tuomaria, jotka hoitivat videolaitteistoa ja kuvaamista.

Hypyt arvosteltiin monitoireilta kuvanauhalla. Kerrallaan tuomareita oli hyppyjä arvostelemassa kuusi kappa-

Australian iloiset velikullat selvittivät itsensä 8-sekvenssissä pronssille. 4-hengen lajissa "Aussit" varmuuden vuoksi tekivät eräällä hyppyllä takavoltin kunkin kuvion jälkeen (random) varmistaakseen, että tuomarit todella saattoivat nähdä heidän olevan riittävästi erillään toisistaan.

Otsikon teksti kuvasi erinomaisen selkeästi Canada Cup'in tuomaritoiminnan linjoja. Eli: "...Vaatimuksena on kaikkien muodostelmien, osamuodostelmien, välisuoritusten ja erilaisten muotojen toteuttaminen siten, että selvästi osoitetaan maassa oleville tuomareille vaaditun suorituksen aikaansaaminen..."

Edellä mainitun sääntökohdan kirjaimellinen noudattaminen koko kilpailun ajan aiheutti melkoista hengeahdistusta useimmille joukkueille välisuoritusten mennessä "hylkyyn" vähän väliä.

Näitä ja muitakin tuomaritoiminnan koukeroita esittelee kilpailussa tuomarina ollut Eero Kausalainen.



Mirror Image joutui jälleen tyytymään hopeaan, kuten tapahtui myös USA:n mestaruuskilpailuissa "Visions'ien" voitettua siellä kultaa.

letta, joista yksi oli varalla oleva tuomari (käytettiin milloin jonkun muun tuomarin kansallisuutta oleva joukkue hypäsi).

Lajituomarit tuomitsivat harjoituksen vuoksi useita hyppykierroksia. Videokameran luona oli joka kierroksella vuoroluettelon mukaisesti yksi varsinainen tuomari tarkkailutuomarina.

CIP/FAI antoi edellisessä kokouksessaan Canada Cup'ille toimeksiannon kokeilla hidastuksia RW-kilpailun tuomarinneissa. Niin myös tapahtui. Kukin hyppy katsottiin ensin kaksi kertaa normaalinopeudella ja kerran hidastettuna. Tämän jälkeen suoritettiin vielä yksi katselu, joka oli joko normaali- tai hidastetulla nopeudella, riippuen tuomareiden enemmistön (tai lajituomareiden) tahdosta.

Tämän jälkeen tuomarit kirjjasivat arvostelunsa lomakkeisiin, jotka kerättiin pois. Mikäli lajituomari lomakkeet välittömästi tarkastettuaan tote- si 2-3 mielipidejakautaman, hän

Jatkuu seuraavalla sivulla

8-sekvenssin voitti kovalla 102 pisteen tuloksella isäntämaa Kanada. Toiseksi viimeisellä hyppyllään joukkue teki uuden ME:n tulokseen 15 pistettä (hyppynä SET 7).



CLEARLY DEMONSTRATE TO THE JUDGES ON THE GROUND

jakoi lomakkeet takaisin ja ilmoitti esim: "tarkkailkaa kakkosen ja kolmosen väli-suoritusta" tai "tarkkailkaa muodostelmia kolme ja kahdeksan..."

Tuomarit katsoivat vielä kaksi uusintakatselua lajituomarin päätöksen mukaisesti hitaalla tai normaalilla nopeudella. Tuomarit korjasivat arvostelunsa, jos pitivät sitä tarpeellisenä ja lomakkeet kerättiin. Tämän vaiheen jälkeen tulos oli lopullinen, riippumatta mahdollisesta mielipidejakaumasta.

Tuomaroinnin aikana ei sallittu minkäänlaista mielipiteiden vaihtoa, jotta jokainen voisi tehdä itsenäistä työtä. Tuomareilla oli kuitenkin mahdollisuus tiedustella hypyjen arvostelun kannalta oleellisia sääntötulkintoja tai arvostelun merkintätapoja myös arvostelun kestäessä.

Sääntötulkintoja

Harjoitushyppyjen aikana ja niiden jälkeen kävi ilmeiseksi, että kilpailun sääntötulkinnat tulevat poikkeamaan selvästi kaikista aikaisemmista. Vanhojen sääntöjen uusista tulkintatavoista tärkeimmät koskivat otteita ja suorituksen näyttämistä tuomareille.

Koko kilpailun ajan ylituomari Buzz muistutti joukkueille, että "tuomarit ovat 2-3 kilometriä alapuolellanne ja se kuva, minkä mukaan arvostellaan, näkyy videomonitorissa. Varmistautukaa siitä, että tuomareilla on mahdollisuus selvästi nähdä, mitä te teette!"

Tuomareille Buzz korosti: "Te ette saa olettaa mitään, ote tai irrotautuminen pitää nähdä, ennenkuin voitte sen hyväksyä." Ja edelleen: "Ote on pitämistä kiinni kädellä... (hand hold) ei kosketus, työntö tai hipaisu..."

Ennen kilpailua pidetyissä tuomari- ja joukkueenjohtajapalaverissa väiteltiin moninaisista sääntötulkintoista, mikä on selvä osoitus heikoista säännöistä, koska parhaat spesialistit kiistelevät vuodes-



Kuvauspaikalla vallitsivat ankarat säännöt.



"Gopher's Hole'ssa" (pussirotan kolo) oli tilaisuus päivasaikaan seurata hyppyä suorana lähetyksenä. Illalla paikan tarjonta muuttui. Tarjolla oli mm. merkkejä Budweiser, Molson Canadian, Blue Labatt, Old Vienna etc...



Miehemme maailman turuilla: Jouko "Hupis" Hoviniemi (vas.), Hannu "Hanu" Havia, Henri "Hena" Pohjolainen, Jarmo "Ahti" Karjalainen ja Jari Holopainen.

ta toiseen niiden tulkinnoista. Keskustelu meni jopa anatomian puolelle: Määriteltiin uudelleen "jalka". Canada Cupin jalka ulottui varpaiden kärjestä haaroihin saakka.

Jalan määritelmä aiheutti eristyisiä tuskia mm. Suomen joukkueelle: jalkaotteita varten pukuihin ommellut "kädensijat" olivat aivan jalkahihnojen alapuolella, niin ylhäällä että sopivasta kulmasta (vrt. video) katsottuna ote näytti olevan lonkasta. Em. syystä johtuneeseen korkeaan otteeseen kukistui "Sikakiila-reilla" kaksi hyppyä. Vaikka moni joukkue harjoitushyppyjen jälkeen ratkoikin "kahvat" pois pukujensa reisosista, ei se aina kuitenkaan auttanut, sillä olihan jo muutaman sadan viimeisen hypyn aikana har-

joiteltu ottamaan sivuote jalista juuri reiden korkeudelta tai peräti lantion alueelta — kenenkään siihen aikaisemmin puuttumatta.

Seteistä ja kuvioista

Säännöt ovat valitettavan epätarkat erityisesti, mitä tulee useiden SET-sarjojen, mutta myös muutaman muodostelman tekotapaan. Tässä eräitä Canada Cupin tulkintoja 4-miehiseen:

— SET 3, 3-4: caterpillar-otteen voi ottaa myös donitsin purkamisen jälkeen. Telakoituminen cat'issa. Kun caterpillar-ote on otettu, ei sitä saa enää irroittaa ennen telakoitumista seuraavaan kuvaan.

— SET 5: "sivutuotteet" Spor-

ting Coden otemääritelmän mukaisesti raajoista, ei esim. kyljistä.

— SET 6, 4-1: Bunyip'in purku portaiksi, jotka otteen vaihdon kautta käännetään kahdeksi haitariksi ennen uutta telakointia.

— SET 7: muodostelmien 5 ja 1 "ristipäillä" ei ole tekemistä toistensa kanssa.

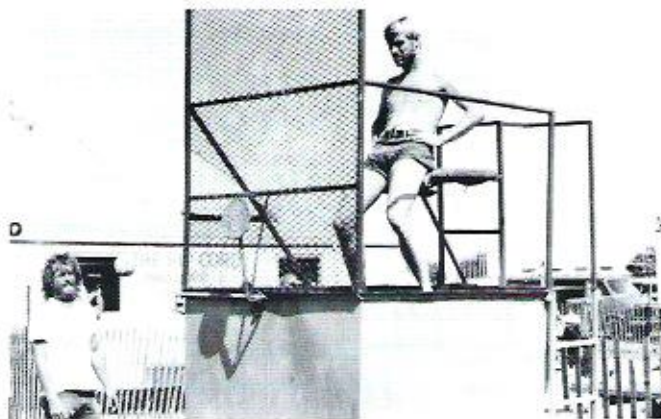
— SET 9: arvosteltiin kuten kahden pisteen set; jos suoritus katkesi jossain kohdin menetti joukkue vain kaksi pistettä. Tämä tulkinta siksi, että SET'issä ei ole "ristipäiden" järjestystä määrätty ennakolta ja koska kuvat 1 ja 3 ovat samanlaisia.

— SET 12: opaalin purkamisen jälkeen on osamuodostelmien lennettävä yhden käden ottein. Väliuoritus 2-3 näytet-



Tuomareiden kohdeltua joukkueita kovalla kädellä kilpailun aikana järjestettiin sen päätyttyä kilpailijoille ja toimitsijoille tilaisuus maksaa kalavelkojaan. "Maksa taala ja saat yrittää neljällä pallolla pudottaa tuomarin vesipönttöön." Tässä kasteluvuorossa (suosituin tiputettava) ylituomari...

... ja toisena video-operaattorina toiminut ylituomarin parempi puolisko Lena Bennett.



Kun väki kiljui kovaa: "We want dry judge... we want...!" ei siinä auttanut muu kuin kiivetä pukille. SIL:n laskuvarjotoiminnanohjaaja kasteluvuorossa. Mahtaisi löytyä halukkaita pallonheittäjiä myös meillä koti-Suomessa...

tävä ennen cat-accordin kokoamista. 4-5: kuten SET 3, 3-4.

Random-kuvista katsottin tarpeelliseksi tarkentaa vain muutamia:

— Boxissa ovat tärkeitä ulko-reunan otteet; sisäotteet voivat olla mitä tahansa.

— Bunyp'issä voi esimerkiksi yksi hyppääjä pitää kiinni kahden hyppääjätoverinsa jaloista. Myös muut vaihtoehdot ovat mahdollisia; pääasia on, että kuvan osoittamista kohdista löytyy jonkun hyppääjän ote.

8-hengen laji:

— SET 1, 4-1: Yksin lentämisen sallittu, ei pakollinen.

— SET 2, 4-1: kuva voidaan purkaa caterpillareiksi, mutta ennen telakointia on lennettävä yhden käden ottein. Kun ote on muutettu, ei sitä saa enää vaihtaa caterpillar-otteeksi.

Tarkkailukulmat

Kilpailussa noudatettiin Sporting Coden ohjetta uloshyppykomennoista ja -menetelmistä siten, että joukkueilla oli "Stand-By" komennon jälkeen 20 sekuntia aikaa poistua koneesta — siis 10 sekuntia "Exitin" jälkeen. Jotkut joukkueet lähtivät koneesta heti "exit" komennolla, toisten viivytellessä kaikki lain sallimat 10 sekuntia.

Järjestelmä aiheutti ongelmia matalan arvostelukulman (kuvaus-) muodossa joukkueiden hajonnan ollessa kovin suuri. Todettakoon, että linjalaje ajon ja uloshyppykomennot hoitaneella henkilöstöllä ei ollut käytössään kulmamittaria (vrt. kiikarin asteikko tai vastaava.)



Usein toistuneet matalat kulmat ovat arvostelun oikeudenmukaisuuden kannalta viheliäinen asia. Jos joukkue tekee suoritustaan suoraan tuomarien pääällä (kuten säännöt edellyttävät), riittää 5 cm:n ero mainiosti: sininen taivas näkyy hyppääjien välissä. Jos taas hyppy arvostellaan kulman ollessa 45 astetta, on välin näkyäkseen oltava mahdolliset kokreuserot huomioiden puolesta kahtena metriin.

Ainakin arvostelukulmien osalta voimme olla täysin tyytyväisiä omaan SM-käytäntöömme.

Ajatelmiä

Tuomarit olivat kilpailun jälkeen pidetyssä palaverissa selvästi sitä mieltä, että tuomarilla tulee olla mahdollisuus myöskin terveen järjen käyt-

töön. Jos esimerkiksi tuomari on täysin varma, että hyppääjät tai osamuodostelmat ovat crossa toisistaan, on hänen voitava näin myös tuomita — vaikka sinistä taivasta ei näkyisikään hyppääjien välissä.

Videon käyttötapa todettiin yleisesti ottaen täysin hyväksi, joskin nyt käytetyn 1/2 -hidastuksen lisäksi voitaisiin hidastaa vielä enemmän (kuten esim. SM-83:ssa tehtiin), pysäytyskuvia kuitenkin käyttämättä. Pysäytyskuvien ongelma on siinä, että kosketus muuttuu kuvaa pysäytettäessä otteeksi.

CIP:n relatiivialakomitean puheenjohtaja, hollantilainen Bert Wijnands piti täysin mahdollisena tulevaisuudessa käyttää myös muita tositteita, kuten ilmavideota, tuomari-toiminnan apuna. Tällöin kuitenkin tulisi varmistaa, että kaikki joukkueet olisivat tasavertaisessa asemassa.

RW:n tulevaisuus

Tällä hetkellä on näköpiirissä kolme erilaista vaihtoehtoa tulevaisuuden RW-kilpailumuodoille. Yksi näistä on säilyttää laji suunnilleen entisellään, täsmäntäen ja täydentäen nykyisten sääntöjen aukkoja. Etuna voisi olla se, että nykyiset säännöt (kunhan ne kunnolla täsmennettäisiin)

CANADA CUP 4-RW SARJAT

1. SET 9
2. BOX, MONOPOD, OFFSET, SPINNER, S.DIAMOND
3. SET 14
4. SNOWFLAKE, MARQUIS, BIBOLE, BUNYIP, SIDEBODY
5. SET 13
6. CHINESE.T, CAN.T, DONUT, COMR.ACC., MURPHY+LAKE
7. SET 1
8. STAR, CAT.ACCORD, CATERP., MOLAR, PHALANX
9. SET 5
10. ZIG.ZAG, OPAL, ZIPPER, S.F.DONUT, DIAMOND

ovat kaikkien hyppääjien tiedossa ja niihin ollaan totuttu. Haittana taas se, että paljon harjoitella joukkueilla alkaa kyllästymisraja olla jo kovin lähellä, ellei jo ylitettykin, varsin pienen vaihtoehtoalikoiman vuoksi.

Toisena vaihtoehtona olisi "Random-SET", tai miksi sitä nyt voitaisiin sanoa. Tässä vaihtoehdossa kaikki hyppy arvottaisiin siten, että hypylle voisi tulla joku tai useita nykyisistä random-kuvioista, tai yksi tai useampia "setin pätkää" eli muodostelma-välisuoritus-muodostelma -yhdistelmää. Näin yhdellä hypyllä voisi olla vaikkapa viisi random-kuviota, kolme kahden kuvion settiä tai yhdistelmä edellisistä. Relativistit ovat osoittaneet selvää kiinnostusta tähän loputtoman vaihtoehtomäärän käsittävään systeemiin.

Kolmas vaihtoehto on GRID, jota toisaalla tässä lehdessä esitellään tarkemmin.

Allekirjoittanut pyrki selvittämään RW:n näkyviä keskustelemalla CIP:n varapuheenjohtaja Buzz Bennettin ja CIP:n RW-alakomitean puheenjohtaja Bert Wijnandsin kanssa. Eivät ottaneet selvittääkseen. Wijnands piti henkilökohtaisesti Gridiä kiinnostavana, mutta totesi, että jos joku kuvio todetaan epäonnistuneeksi, on korjausten teko kovin työlästä, sillä korjaus vaikuttaa moneen muuhun järjestelmän vaihtoehtoon, jotka pitäisi myös huomioida.

Vanhat konstit, "Random-Set" vai Grid? Siinäpä kysymys, joka kelpaisi Hamletillekin. Eivät osanneet vielä vastata Bert eikä Buzz. Josko tammikuun lopulla Pariisissa alkaisi selvitä? CIP:ssa.

miä } pätkelmiä } pätkel



Tyttöjen Suomen ennätys

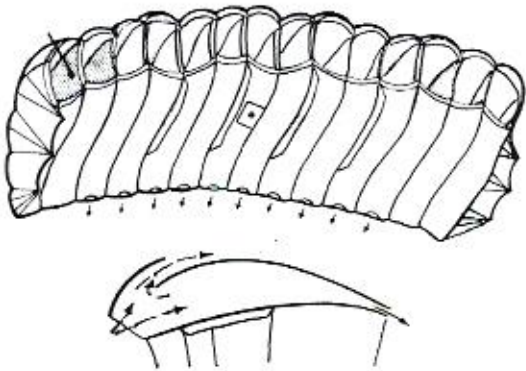
29.7.1983 on merkittävä päivä laskuvarjourheilun lyhyessä historiassa Suomessa. Tuona päivänä tehtiin jälleen yksi uusi Suomen ennätys. Ennätysten tekijöinä oli yksitoista nuorta naista ja lajina oli relatiivi.

Hyppy hypättiin relatiivien SM-kisojen yhteydessä Oulun salon lentokentällä. Lähtökorkeus oli neljä kilometriä jonne tytöt vei Suomen laskuvarjokerhon Pilatus Portet lentäjänään Esa Kuitunen.

Kuviona olivat timantti ja tähti, jotka molemmat myös tehtiin. Mainittakoon että tyttöjen ennätys on suurin virallisesti Suomessa tehty ja ennätykseksi hyväksytty.

Ennätyshypyllä mukana olivat seuraavat tytöt:

Pesonen Liisa	SLK
Laine Marinka	SLK
Myllymäki Auli	SLK
Rahkamaa Anna-Maija	SLK
Kopra Meri	SLK
Linna Merja	OLK
Karhu Sirpa	OLK
Vuorio Jonna	SLK
Lehtonen Maarit	SLK
Lappalainen Päivi	SLK
Pakarinen Sari-Anna	SLK



Uusia kupuja

Länsisaksalainen valmistaja "Parachutes of Germany" on juuri laskenut markkinoille uuden 7-tunnelisen patjavarjon nimeltään "TORNADO". Kupua markkinoidaan kolme eri muunnosta 220,250 ja "Siipi" malli jonka pinta-ala ei ole tiedossa.

Patjassa on muutama mielenkiintoinen ratkaisu kuten esim. kaksi laitimaista tunnelien väliseinää on valmistettu harsokankaasta. Modifikaatio estää kiinnimenneet päätytunnelit tehokkaasti. Samaten tunneleiden häntäpäässä on pienet aukot ilman ulospurkautumista varten. Kuvun päälle on tehty tunneleihin halkiot (kts kuva) jotka estävät ei toivotun "nosto" efektin jarrutettaessa. Siis varsinainen tarkkuuskupu.

Mainittakoon vielä kuvun alapinnassa olevat neljä kangassuikaletta jotka toimivat stabilisaattoreina. Kuvun hinta ei ole tiedossa.

Ensimmäinen hyppy vuorelta

Varsin uskomattomaan suoritukseen on yltänyt amerikkalainen hyppääjä Brett Maurer, 22, joka on suorittanut ihka ensimmäisen hypynsä El Capitanilta Californiassa.

Hyppää varten koulutusta antoi Maurerin hyvä ystävä joka on kokenut hyppääjä.

Koulutus aloitettiin Las Vegasissa olevassa tuulitunnelissa jossa saatiin aikaa kulumaan kokonainen tunti.

Lisäoppia haettiin soittamalla kokeneille BASE hyppääjille. Näille Maurer kertoi omaavansa useiden satojen hyppyjen kokemuksen. Tämä siksi että hyppääjät saattaisivat kieltäytyä antamasta neuvoja jos tietäisivät kaverin kokemuksen.

Tämän jälkeen matkustettiin Yosemite luonnonpuistoon ja aloitettiin 13 tuntia kestänyt vaellus kesäisessä lumihangessa. Hyppy tapahtui aikaisin seuraavana aamuna. Maurer otti vapaat 11 sekuntia jonka jälkeen avasi Strato Starinsa ja laskeutui vahingoittumattomana niitylle.

Paikalla olleet puistonvartiijat (Rangerit) pidättivät kaverin heti. Lakia luettiin 500 US S sakkujen verran sekä 18 kuukauden ehdonalaisella. Varusteet menivät valtiolle.

Ainoana negatiivisena asiana Maurer piti Rangerien kovakourasta pamppukuuria kahden päivän pidätyksen aikana. "Asiasta ei ole epäilystäkään. Hyppy oli elämäni ihmeellisin kokemus" Maurer kommentoi lopuksi hypyään.

007

Viimeisin James Bond seikkaitu nimeltään Octopus pyöri parhaillaan teatte-

reissamme. Itse juonesta ei sen enempää. Filmin tekemisessä on jälleen ollut mukana amerikkalainen hyppääjä B.J. Worth.

Itse filmauksissa sattui muutama hauska komppellus. Filmin lopussa olevan, lentokoneen katolla käydyin taistelukohtauksen aikana tapahtui seuraavaa: Lähtiessään kiipeämään ulos koneen katolle kuminen tikari hampaissaan BJ:llä oli vaikeuksia kiinni pysymisessä. "Kaikki energiani kului yrittäessäni estää putoamiseni koneen selästä. En ollut suurikaan uhka Bondille." Roikkumisongelma ratkaistiin laittamalla koneeseen ylimääräisiä kädensijoja sopiviin paikkoihin.

Rekvisiittana käytetty kuminen tikari, jota BJ piti suussa, alkoi vapista voimakkaasti ilmapirrassa, ja se jouduttiin vaihtamaan vahvempaan malliin.

Loppukohtauksessa oli tarkoitus tuhota myös 50.000 dollarin arvoinen lentokone. Kone pudotettiin nosturin avulla 500 metriä korkean jyrkänteen reunalta. Paikalla oli useita kameroita ja paljon muuta kalustoa. Koneeseen oli asennettu kuminukke sekä räjähdysaineita. Juuri kun kone oli iskeytyvänsä maahan pitkän ilmalennon päätteeksi, se kaikkien hämmästykseksi oikein. Kone putosi maahan vasta usean kilometrin päähän kameramiesten ulottumattomiin.

Lopulta otos kuvattiin pienoismallia käyttäen.

NEW! **NEW!**
SKYDIVER MAGAZINE
 European Skydiving Magazine
 english and german language
 12 issues, monthly publication
 approx. 40 pages each month
 the up-to-date
 european skydiving magazine!
 annual subscription
 12 copies
 German Mark West **DM 66,-**
 please send your order and cheque to
SKYDIVER MAGAZINE
 Verlag H. Fischer
 Brunnenstraße 35
 D-8959 Rieden am Forggensee
 West-Germany
 Please allow 30-60 days for the receipt
 of your first issue.

Laskuvarjourheilijoita tervehtivät Oulussa

K-Halli Repsikka

Pateniemi, puh. 981-392 310

A. Eskola Oy

Moreenitie 11, puh. 981-381 860

Pohjanmaa Oy

Oulu — Seinäjoki — Jyväskylä — Lahti

Pohjois-Suomen Messut

Oulun Rengas Oy

Tukkitie 3, puh. 981-343 474

Oulun Autohuolto Oy

Ahjotie 5, puh. 981-18 681

Lihakunta Oulu

puh. 981-227 222

Oulun Rakennus Oy

Torikatu 23, puh. 981-223 588

Nordiclab Oy

Oulunsalo, puh. 981-481 444

LVI-Insinööritoimisto Ylitalo & Naamanka

Taipaleentie 1, puh. 981-337 744

Pohjalainen Kirjakauppa Oy

Kirkkokatu 17, puh. 981-224 133

E-Öljyt Oy Pohjois-Suomen aluekonttori

Insinööritoimisto Antti Viitakoski Ky

Pakkahuoneenkatu 18 B, puh. 981-225 055

Sortavalan Sähkö Oy

Oulu — Raahe — Rovaniemi

Oulun Työkonepalvelu Oy

Kempeleentie 7, puh. 981-13 250

Kuljetusliike P. Vilhunen Ky

Vaaskiventie 2, puh. 981-342 031

Oulun Puukaluste Oy

Alasintie 12, puh. 981-221 233

Oulun Pultti Oy

Krouvintie 5, puh. 981-226 822

Sähköinsinööritoimisto Mauri Ketola Ky

Kaarretie 13-15 C, puh. 981-342 911

Betonimies Oy

Puoliväläkangas, puh. 981-343 482

Pohjolan Romu

Sammaltie 67, puh. 981-301 571

Pohjola-Engineering Ky

Kempeleentie 7, puh. 981-229 919

Kaapeliteollisuus Oy

Hailuodontie 5, puh. 981-225 344

Oulun Vartioimisliike

Pikku-Iikankatu 6, puh. 981-226 564

Autosepät

Kaarnatie 20, puh. 981-347 981

Vaasanmylly Oy Toppilan tehtaat

puh. 981-343 911

Sähköliikkeiden Oy SLO

puh. 981-223 144

Koneautomaatio Ky

Oulunsalo, puh. 981-481 122

Juhani Kinnunen Oy

Nummikatu 3, puh. 981-223 372

Oy Nokia Ab Pohjolan Kaapeli

Kaapelitie 6, puh. 981-345 222

Kukkonen Yhtymä

Kivisillantie 8, puh. 981-361 944

Maalausliike Velj. Niinimaa

Sauramotie 2, puh. 981-391 513

Koneinsinööritoimisto PROSENSIO Oy

Kirkkokatu 19, puh. 981-223 022

Muotonahka Oy

Kasarmintie 8, 90100 Oulu 10, puh. 981-222 446

Oulun OP-Kiinteistökeskus Oy LKV

Isokatu 25, puh. 981-221 633

Pietarilan Maarakennus Oy

Alalaanilantie 3 A, puh. 981-345 033 ja 981-345 335

Pohjolan Voima Oy

Isokatu 14, puh. 981-224 466

Kalaliike Hätälä Oy

Palokunnantie, puh. 981-521 133

Pörhön Autoliike Ky

Hailuodontie 6, puh. 981-224 377

Snellman Radio Oy

Isokatu 37, puh. 981-222 466

Oulun Vartiointi- ja Hälytyskeskus Oy

Sivutie 30, puh. 981-301 077

Keskusosuuskunta Oulun Seudun Sähkö

Kajaanintie 38, puh. 981-226 266

Oy Huber Ab Pohjois-Suomen piirikonttori

puh. 981-341 522

Autoliike U. Kervinen Oy

Kansipojantie 6, puh. 981-348 833

Oulun Tehoauto Oy

Kempeleentie 5, puh. 981-225 166

Oulun Ilmastointipojat

Liminka, puh. 981-441 385

Hongisto Oy

Kansipojantie 7, 90520 Oulu 52, puh. 981-347 555

Kultaleima Oulun Mylly

90520 Oulu 52, puh. 981-343 871

Lak.As.tsto Taivalvaara Kauko

Kajaaninkatu 28 A 4, 90100 Oulu 10, puh. 981-14 917

Oulun Ilmastointi

Oulunsalo, puh. 981-481 924

Laskuvarjourheilijoita tervehtivät Helsingissä

Oy Alko Ab

Dayton Vaaka Oy

Finnmap Oy

Idman Oy

Juha Holm Oy Esso

Mainoskeula Oy

Suomen Kiinteistön välittäjäin Liitto ry

Turun Saippua Oy Helsinki ja Turku

Rakennus ja insinööritoimisto

TERÄSBETONI OY

Opastinsilta 8 B, 00520 Helsinki 52, Puh. 90-140 144



Suur-Helsingin Osuuspankki
Helsinki-Espoo-Vantaa



Puhelinvastaajat

Eräänä päivänä minulla oli asiaa Suomen Laskuvarjokerhon koulutuspäällikölle. Niinpä siis veivasin SLK:n numeron. Keskustelusta muodostui seuraavanlainen:

— (Luuri nostettiin Malmin puoleisessa päässä) Hähähähähähä... (= röhönaurua) KLIK. (luuri paiskattiin kiinni).

No, onpa pojilla hauskaa, ajattelin, kun eivät ehdi puhelimeen naurultaan vastata.

Tässä yhteydessä myönnän kuitenkin hieman narkästyneeni moiseen puhelinvastaajaan, en tiedä, oliko se SLK:n automaattinen vastaaja.

Veivasin numeroa uudelleen n. 15 minuutin ajan, jolloin se oli koko ajan varattu. Viimein trappäsi.

— Mömmömmöö (= vastaus, josta en saanut mitään selvää).

— Anteeksi, missä?

— Mäystinkerho.

— Siis, onko se Suomen Laskuvarjokerhossa?

— On.

Tämän jälkeen esittelin itseni, kuten minut jo lapsena

on opetettu tekemään. Kun koulutuspäällikköä ja puheenjohtajaa ei löytynyt, kysyin, olisiko paikalla joku, joka tietäisi koulutuksesta.

— Ai mistä koulutuksesta?

— No alkeiskoulutuksesta.

— Hetkinen.

Seuraavaksi kuului puhelimesta:

— Haloo.

En edelleenkään tiennyt, kenen kanssa puhuin. Kun en ollut varma siitä, oliko siellä äskeinen henkilö vai joku muu, sorruin tyhmään kysymykseen:

— Kuka siellä nyt on?

— Teivainen.

Jälleen esittelin itseni ja asiani. Nyt edistytin sikäli, että tämä Teivainen tiesi jotakin koulutuksesta. Sitten hän kuitenkin hoksasi, että tuossahan on Pohjalaisen Hena, joka tietää vielä enemmän. Ja niin sain viimeinkin asiani toimitettua. Ja postiakin on tullut, joten Henalle kiitokset.

Miksikö tämän jutun kirjoitin? Siksi, että entisenä puhelimen lähes ammattimaisena käyttäjänä olen totunut siihen, että puhelin tiedotusvälineenä vaatii tietyn määrän asiallisuutta. Ainakin silloin kun siihen vastataan. Mistä pirusta tämä hohottaja tiesi, vaikka presidentin adjutantti olisi ollut soittamassa sopiakseen aikaa, jolloin presidentti voi tulla tutustumaan laskuvarjourheiluun. Kuultuaan ensin hohotukset ja sitten sen, et-

tä hän laskuvarjokerhon asemesta onkin soittanut mäystinkerhoon, hän olisi todennäköisesti sanonut Manulle, että unohda koko juttu. Ei maksa vaivaa.

Siis jälleen kerran:

"Suuri yleisö" muodostaa meistä ja hienosta urheilulajistamme kuvan sen perusteella mitä se näkee ja kuulee. Jos kuva on huono, saamme syyttää siitä itseämme.

Ainakaan Utin Laskuvarjokerholla ei ole varaa vastata puhelimeen, mitä sattuu. Vakaakaan uskonni on, että millään kerholla, SLK:lakaan, ei ole.

Antti Kausalainen

ULK

Laskuvarjo-urheilun pääkirjoituksesta

Kiitoksia herätyksestä, Jorma, vaikka ei tässä viime vuonna ole nukkumaan pääsytäkään. Hereillä ovat pitäneet sellaiset laitteet, joiden tukirakenne on alumiiniputkea.

LUKTin ilmailumääräyskomitean puheenjohtajana voinen valottaa tilannetta, mitä on tapahtumassa laskuvarjourheilua koskeville ilmailumääräyksille.

Komitea on tehnyt luonnokset seuraaville ilmailumääräyksille:

— Ilmoittaminen laskuvarjohyppytoiminnassa sattuneesta vaaratilanteesta OPS M6-1

— Laskuvarjon rekiterointi AIR M10-1

— Laskuvarjon huolto ja tarkastukset AIR M10-2

— Näytöshyppyohje OPS T6-1

Nämä määräysluonnokset saadaan LUKT:n käsittelyyn syyskuun aikana.

Näiden määräysten osalta näyttää siltä, että niillä toimitaan jo ensi hyppykesän.

Pääkirjoituksesi kysymykseen jarruttamisesta en ota kantaa, koska tuskin kellään on siihen intressiä.

Vastaavasti voisi kysyä, kenen intresseissä on laskuvarjourheilun kehittäminen? Tähän olisi todennäköisesti sinunkin vastauksesi: harrastajat ja varsinkin LUKT.

Toisinaan LUKT on pistetty paljon vartijaksi.

On valitettavaa, että laskuvarjourheilua koskeva ilmailumääräysten uusiminen on viipynyt. Mutta vasta nyt, kun LUKT on uusiutunut lippuja jakavasta seurustelukerhosta muihinkin asioihin, kuten ilmailumääräyksiin ja hyppyturvallisuuteen kantaottavaksi asiantuntijaelimeksi, on ollut mahdollista saada alan harrastajilta se asiantuntemus ja tuki, jota tarvitaan laskuvarjourheilua koskevien määräysten kehittämiseen.

Eli uskon että rattaat alkavat pyöriä nopeammin kuin ennen.

Markku Hiedanpää
Ivalo



Pentti Johannes Mäkelä
12.7.1930-1.9.1983

Insinööri Pentti "Pena" Mäkelä kuoli Kouvolassa 1.9.

äkilliseen sairaskohtaukseen. Hän oli eräs suomalaisen laskuvarjourheilun uranuurtaja.

Pena oli syntynyt 12.7.1930 Luumäellä. Hän valmistui 1958 insinööriksi Tampereen teknillisestä oppilaitoksesta. Valmistumisestaan lähtien hän oli TVL:n Kymen piirin palveluksessa.

Pena oli pitkän linjan ilmailija. Hän aloitti omakohtaisen ilmailemisensa purjelennolla 1948, ja toimi mm. Kouvolan Ilmailuyhdistyksen sihteerinä vuosina 1960-62.

Laskuvarjourheilusta Pena kiinnostui vuonna 1962, jolloin Inkeröisten Ilmailukerhoon perustettiin laskuvarjojaos. Utin Laskuvarjokerho perustettiin vuotta myöhem-

min Pena Mäkelän ollessa yksi perustajajäsenistä. Hänet valittiin kerhon ensimmäiseksi puheenjohtajaksi, jota tehtävää hän hoiti kaksi vuotta. Vuosina 1965-71 Pena oli jälleen kerhon johtokunnan jäsen.

Hypykoulutuksensa Pena sai Ranskassa. Hän kävi vuosina 1962-63 kolme kertaa Ranskassa kursseilla. Paikkoina olivat Biscarossa ja Chalon.

Hypymestarikelpuutuksen Pena sai vuonna 1963, josta lähtien hän toimi ULK:ssa mestarina ja kouluttajana seuraavat kymmenen vuotta.

Pena Mäkelä valittiin itseohjautetusti Suomen Ilmailuliiton 1964 perustamaan Lasku-

varjourheilun keskustoimikuntaan, "LUKTiin", jossa hän oli jäsenenä kolme vuotta.

Myös SM-kilpailut kuuluivat Penan ohjelmistoon. Merkittävimpiä saavutuksia olivat pronssimitalit joukkuetarkkuudessa vuosina 1965 ja -66 sekä hopeamitali samassa lajissa vuonna 1972.

Vuonna 1966 Pena laajensi ilmailuharrastustaan hankkimalla moottorilentolupakirjan. Vaikka hänen lentoharrastuksensa suuntautuikin pääosin hypylentoihin, jatkui myös omakohtainen hypääminen edelleen. Pena saattoi pari vuotta sitten uudelleen voimaan laskuvarjohyppääjän lupakirjansa muutamien vuosien tauon jälkeen.

Pentti Mäkelä - Sinä taas ENSIMMÄISTEN JOUKKOSSA



Kuva on otettu 16.9.1962. Kuvassa esiintyvät Suomen tasavallan, Suomen ilmailun ja Suomen laskuvarjoilun historian kannalta tärkeät henkilöt. Suomen Ilmailuliiton nykyinen puheenjohtaja Olavi Rautio, nyt edesmennyt laskuvarjoilun uranuurtaja Pentti Mäkelä (selin), silloinen tasavallan presidentti Urho Kekkonen, tuntematon aurinkolasien käyttäjä sekä maamme laskuvarjoilun isä, ekonomi Kavo Laurila.

Niinkuin usein aikaisemmin. Oikeastaan aivan alusta alkaen yli kaksi vuosikymmentä sitten. Lie ainoana ulkopaikkalaisena tulit omalla autolla Kouvolasta Malmin harjoituksiin ja kokouksiin. Teit sen monta monituista kertaa eikä hypyistä ollut edes tietoa kuukausiin ei vuosiin. Elettiin uuden urheilun heräämiskautta.

Sitten Sinä toivoit viisautta hakemaan Biscarrossessa. Vas-tassa olivat outo kieli ja tuntemattomat tavat mutta hyppyurheilun ajatus oli Ranskan hyppy-yliopistossa korkealle elvytetty ja opettamisen järjestelmät vakuuttivat. Oli paljon varteen ottamista. Sinä opit.

Muistan myös alun hyppytapailujemme monet ajosi Kouvolasta Helsinkiin. Oli sääes-tettä, sopivaa konetta ei aina luontunut, varjokaluston suppeudesta ei ollut todella tinkimistä. Oli vaikeutta vaikeuden perään. Ne eivät pystyneet Penaa lannistamaan. Muutama muut jättivät puolitiehen. Sellainen hellittäminen tuskin juolahti Penalle mieleenkään.

Toisin ajoin osui palkin-noksi hyppy ja toinenkin. Kerhon kokemuspohja oli vähäinen. Se toisaalta merkitsi tilai-

suuksia, joita ei enää saman-laisina tarjoutu. Penalle oli helppo uskoa tehtäviä, myös ennen kokeilemattomia. Käytiin lävitse enemmän tai tavallisesti vähemmän soveltuvia varjomalleja. Tutkittiin koneita, joista oli vaikea ponnistaa taivasvaraan. Vaan tietää täytyi, tuntemisen tarve pakotti, sinapinsiemenen kokoinen usko oli tosi kysyttyä. Ja sitä löytyi.

Ensimmäisten joukossa jatkoit harrastusta: rauhallisena, luottamusta herättäen, määrätietoisesti, sanat harvassa mutta aina oikeat toimenpiteet oikealla hetkellä ja oikeassa paikassa. Fyysistä kuntoa pidit yllä, yksi turvallisuustekijä sekin. Ranskan laskuvarjo-opit eivät jääneet yhden kerran varaan. Uusilla matkoilla haettiin lisää tietoa, jotta olisi mistä muille jakaa, oikein ja turvallisesti.

Ensimmäisenä — taas ensimmäisenä — halusit ja otit kokonaisvastuun uudesta hyppyalueesta. Se voi tapahtua vain itsenäisenä hypymestarinä omia oppilaita kouluttaen. Oli valvonnassasi uusi maailma, hallussasi tieto ja taitavat otteet, ehkä osin uusi persoonallisuuskin, ja nyt vain

taustalla Helsingin ja Biscarrossen opit. Kaikki sujui hyvin. Ainoa haitta oli se että yhteiset hypymuistot vähenivät mutta eivät loppuneet. Toit arvostettuja kokemustasiasia LUKT:iin ja ne vaikuttivat koko hyppäävään Suomeen.

Oli taustalla myös muuta kuin yhteiset opit. Oli luja usko hyppyurheilun asiaan. Siinä kirkasta johtotähteä ja uljasta hulmuavaa lippua myös muiden seurata. Sinä teit kai-ken nimenomaan säilyttään olemukseksi vaatimattomana. Käytökseltäsi erosit eduksesi hiljaisempina kuin myhäillen ja turhia huulia heittävästä vaikka asenteesi myönteisyys sävyttikin omia ja yhteisiä yrityksiä. Sinulla oli rohkeutta ja valmiutta myös uusiin ajatuksiin ja toteutuksiin. Utin koulutus-pohjasta, kilpailutoiminnasta ja Utin hengestä tuli hyvä ja tosi tukeva. Sellaiselta alustalta on seuraavien hyppyopien ollut otollista ponnistaa nyttemmin maan rajatkin ylittävään tulostasoon ja maineeseen. Sopii muistaa, että lähtökohtana on Penan tinkimätön vastuuntunto ja varmuus siitä että hyppyajatuk-sessa on voimaa ja että uusi urheilumuoto lyö itsensä lävit-

se. Penan ja hänen varhaisten hyppyveljiensä ansiosta meillä on käytössämme monipuolinen ja rikas ilmailuharrastus Kymenlaaksossa, Helsingissä ja koko valtakunnassa.

Me tarvitsimme Pentti Mäkelää ensimmäisten joukkoon. Hän oli vetäjä ja esikuva. Hän opetti meitä nauttimaan hyp-päämisen ilosta. Hän johdatti meidät etsimään uutta elinvoimaa ja uusia totuuksia laskuvarjon vapauttavasta avautumisesta. Hän opetti meidät antamaan arvoa sen tunteen puhtaudelle, jonka vain avoin kupu voi lahjoittaa alhaalta katsottuna taivaan korkeata kaarta vasten.

Pena osoitti meille myös sen mikä on parasta. Me jatkamme esimerkkisi mukaisesti: teemme kuvioita ja käännöksiä vaikkapa hätäisen lyhyinä. Kun taas Sinä, Pentti, kokeilet uutta — ja taas ensimmäisten joukossa — siinä lopullisen totuuden pitkässä pitkässä vapaassa vapaassa pudotuksessa.

Kiitos ehjästä merkityksestä kanssahyppääjilleni ja minulle

Kavo Laurila

**Laskuvarjourheilua tervehtivät
Kouvolan seudulla 1983**

Askolin Valinta-Palvelu Ky

Valkealantie 12, 45140 Kouvola 14, puh. 951-122 670

Kauppakulman Auto Oy

Väkevänkuja 1, 45700 Kuusankoski, puh. 951-491 001

Kouvolan Autoliikkeiden yhdistys ry

Agroma Oy

Kaitilankatu 3, 45130 Kouvola 13, puh. 19 251

Kouvolan I Apteekki

Valtakatu 9, 45100 Kouvola 10, puh. 951-22 022

Hansa-Apteekki III

Torikatu 5, 45100 Kouvola 10, puh. 951-17 979

Kouvolan Autokoulu Oy

Kauppamiehenkatu 1 A, 45100 Kouvola 10, puh. 951-21 777

Autosalpa Oy

Asentajankatu 12, 45130 Kouvola 13, puh. 951-18 901

Kouvolan Betoni Oy

Tykkimäki, 45100 Kouvola 10, puh. 951-123 841

Keskusosuusliike Hankkija

Kouvolan myyntikonttori

Uudenmaankatu 72, 45100 Kouvola 10, puh. 951-11 211

Harsi Oy Muotitalo

Keskikatu 4, 45100 Kouvola 10, puh. 21 253

Heimosen Kenkä Oy

Kauppakatu 5, 45100 kouvola 10, puh. 951-21 455

Heimosen Kenkä Oy

Salpausselänkatu 27, 45100 Kouvola 10, puh. 951-21 455

Halpa-Kenkä

Torikatu 1, 45100 Kouvola 10, puh. 951-21 455

Iitin Sähkö Oy

47400 Kausala, puh. 951-60 710

Kiitokori Oy

47400 Kausala, puh. 951-61 700

K-Yhtiöt Kouvolan Citymarket

Valtakatu 15, 45100 Kouvola 10, puh. 951-22 222

Konevuokraamo Kymeko Oy

Kaupinkatu 14, 45130 Kouvola 13, puh. 951-16 091

Kossilan Liikenne Oy

Valtakatu 9, 45100 Kouvola 10, puh. 951-11 505

Kymen Kate Oy

Ravikatu 2, 45140 Kouvola 14, puh. 951-701 221

Kouvolan Lukko Ky

Salpausselänkatu 26, 45100 Kouvola 10, puh. 951-15 247

Kouvolan Sanomat

Tommolankatu 2, 45130 Kouvola 13, puh. 951-16 911

Kultaleima Kouvolan Leipomo

Kanervistontie 40, 45200 Kouvola 20, puh. 951-123 501

Kuljetusliike E. Soikkeli Oy

Junkkarintie 5, 46910 Anjala, puh. 951-72 646 ja 951-72 647

Kouvolan Lasikeskus Oy

Eduellinen lasitusliike suur- ja pienrakentajille
Juholankatu 3, 45130 Kouvola 13, puh. 951-22 883

Lasitusliike Jantunen Ky

46800 Myllykoski, puh. 951-54 819

Lemminkäinen Oy

Salpausselänkatu 29, 45100 Kouvola 10, puh. 951-16 011

Linja-autoliikenne P. Puolakka Ky

45730 Valkeala, puh. 951-43 533

Mallasjuoma Janonsammuttajat Ky

Hemmintie 4, 45720 Kuusankoski, puh. 951-491 616

Moottorikoneistamo Oy

Tornionmäki, 45200 Kouvola 20, puh. 951-121 120

Neon-Teos Oy

Pohjoistie 2, 45700 Kuusankoski, puh. 951-43 533

Kymenlaakson Osuusmeijeri

Kouvola — Hamina — Koria

Osuuskauppa Ympäristö

Kouvola, puh. 951-17 751

Keskuskunta OK-Liha

Itä-Suomen Aluekonttori

Utinkatu 3-5, 45200 Kouvola 20, puh. 951-22 931

Perusyhtymä Oy

Salpausselänkatu 60, 45100 Kouvola 10, puh. 951-21 791

Kouvolan Pesula

Kanervistontie 32, 45200 Kouvola 20, puh. 951-123 522

Rakennusliike T. Potinkara Oy

Kauppakatu 1, 45700 Kuusankoski, puh. 951-44 133

Rakennusliike E. Laasonen

Kuusaantie, 45910 Voikkaa, puh. 951-880 481

Kouvolan Ruoste-Esto Oy

Alakyläntie 31, 45100 Kouvola 10, puh. 951-10 590

Kuljetusliike Tammisto Ky

47650 Kimola, puh. 951-35 621

T-Market TS-Markkinat

Nirvastentie, 45700 Kuusankoski, puh. 45 064

Tehdaspuu Oy

Salpausselänkatu 26, 45100 Kouvola 10, 951-2951

Kuusankosken Ilmastointiasennus Ky

Teollisuustie 6, 45700 Kuusankoski, puh. 951-44 555

Tilitsto R. Väänänen Ky

Kauppalankatu 2 B 17, 45100 Kouvola 10, puh. 951-20 288

Tukkumanni Oy

Mestarintie 3, 45200 Kouvola 20, puh. 951-123 231

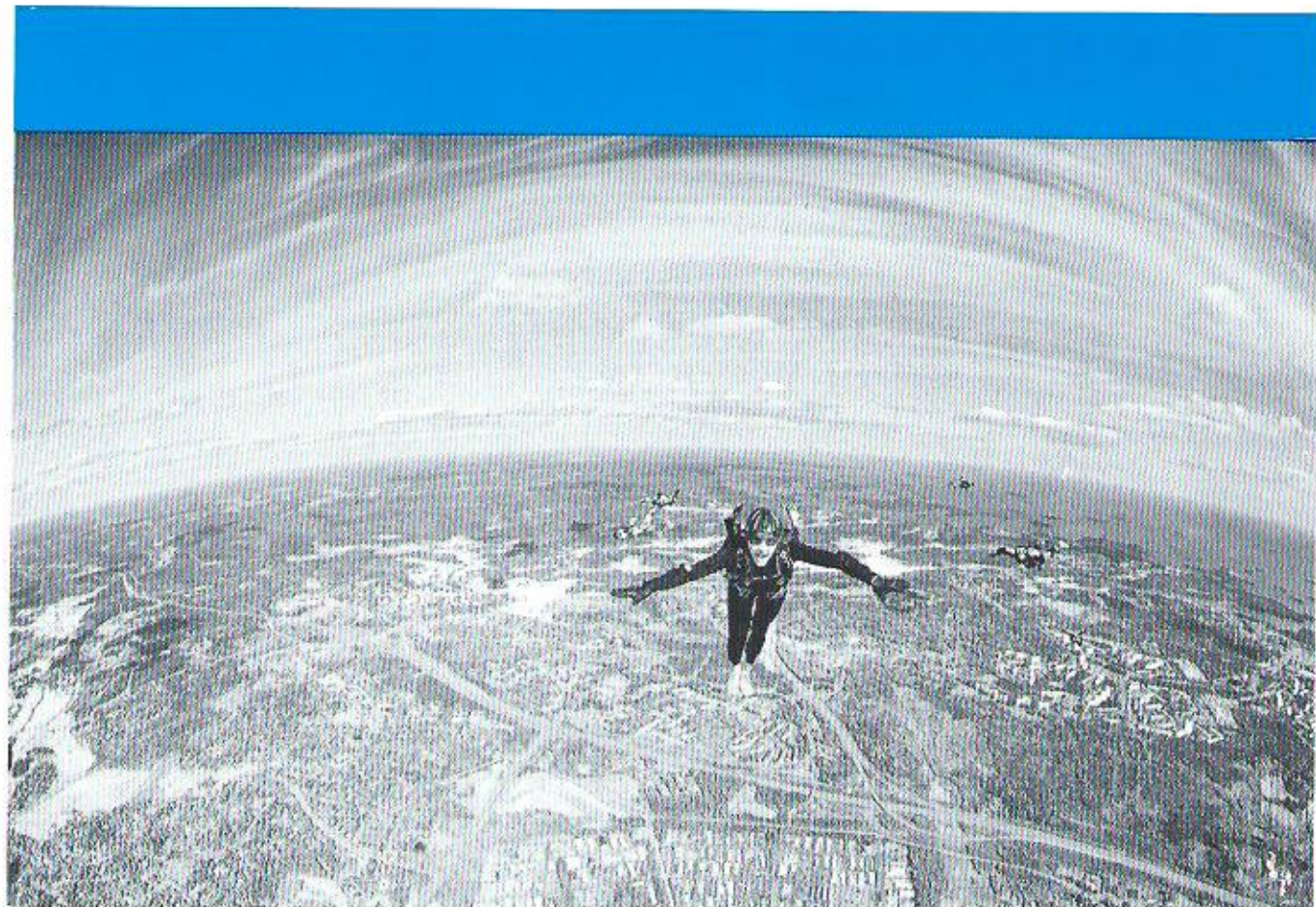
Kouvolan Väri Oy

Salpausselänkatu 31, 45100 Kouvola 10, puh. 951-22 119

Asfalttiyhtymä Oy

Salpausselänkatu 27, 45100 Kouvola 10

Askocenter





VUOKRATTAVANA

Laaja valikoima hyppyfilmejä illanviettoihin, esitelmätilaisuuksiin tai muuten vain katsottavaksi. Kaikki filmit VHS sekä Betamax kaseteilla. Kymmeniä erilaisia.

SOITA JA KYSY!

MAAHANTUONTI JA MYYNTI

SUOMEN LASKUVARJO OY

BUURSUONTIE 21 · 00830 HELSINKI 63 · PUH. 90/740021